Kartmata ratsanik

ja

ilus wahwa Ameerika neiu.

Jutustus cow-boyde elust.

Tallinnas, 1923.
K. Brandies'i raamatukaupluse kirjastus.

Esimene peatükk.

Winge põhja-ida tuul puhus mägedest. Wäikses Dogi linnakeses, mis asus orus, keerles tolm. Tuul kihutas teda mööda peauulitsat ja igale poole, kus ei olnud ees tõket, ajades linnaelanikkudele suhu ja silmi.

Läbi halli tolmupilwe sõitis keegi ratsanik mustal hobusel halli laka ja sabaga; hobune oli wahus ning tolmust sopane, kuid astus siiski weel wabalt ja kergelt. Sõitja oli riides nagu kõik ümberkaudsed elanikud nii, et teda wõis pidada kas cow-boyks, ferma omanikuks ehk politseinikuks, kes oma märgi ära peitnud. Ka sõitja oli üleni tolmune, ning mitte ainult riided, saapad, waid ka nägu. Ainult kaks halli silma olid puhtad ja selged.

Ta istus sadulas sirgelt ja kindlalt, pahema käega weidi kõrgemal hoides ratsutid, nagu sõidetakse ikka Texasis, ta oli rahulik ja iga ootamatuse wastu walmis, just kui hobusega ühte walatud, kuid samal ajal selle täielik walitseja. Ta waatas ükskõikselt oma ümber ning tema silmist ei wõinud lugeda, kas ta kohaga tuttaw wõi läbisõidul esimest korda.

Juhuslised trahterites istujad waatasid tema poole ja sõnasid laisalt:

„Tore hobune.“

„Ka sõitjal enesel pole wiga. Tundmata nägu.“

„Kannab kahte rewolwrit. Seda ei näe nüüd nii tihti.“

„Mina ei imesta sugugi, kui need ainult moe pärast.“

„Mis ta meie linnast otsib? Ega wiimati mõni politseinik ei ole?“

„Ah, sa ootad politseinikku? Wõib julgesti ütelda, et ta meie uus pastor küll ei ole. Ehk mine tea.“

„M=ja, ma olen kuulnud, et tahetakse uut kirikut ehitada. Olla isegi raha korjatud. Uuuh! Waata — kübar lendas! See on Sally Dekster.“

„Sa poju, jookse ja anna talle kübar kätte. Nimeta teda Sallyks, kui sa talle kübara ulatad ja näed, mis ta sulle ütleb!“

„Aga see on ju tema nimi.“

„Niipalju, kui mina tean, hüüawad cow=boyd teda miss Dekster. Aga muidu nad nii wäga wiisakad ei ole. Waata, waata, kuidas kübar keerleb! Isegi wõõras kihutas järele. Ja päris trottuaarile.“

„Jah, nii hobune kui sõitja on toredad.“

Läwele kuhjates waatasid uudishimulikud juhtumist pealt. Tuul oli laia rohelise paelaga kaabu noore naisterahwa peast ära kiskunud, kui see parajasti, käed pakkisi täis magasinist wälja tuli.

Tuul rebis lahti ta juuksed ning kübar kandis kaasa mitu juuksenõela. Läikiwate pruunide juukste siidised lokid lehwisid õhus kattes naisterahwa nägu samal ajal, kui kübar lendas uulitsat mööda, keerles kuumas tolmupöörises ning käis hobusele otsekohe wastu nina, kust ta tagasi põrkas ja tuulest tõstetuna edasi hüppas.

Must hobune kargas kõrwale, — hüpe mille pealt ta peaaegu wastu tulpe oleks kukkunud. Hirmunud ja wihane ajas ta tagumistele jalgadele püsti ning näis sel silmapilgul nagu kukuks ta selili. Siis laskus ta norsates tagasi jalule, tõmbas kõrwad ligi pead, ajas ninasõõrmed laiali ning keerutas punetawaid silme. Kuid ratsanik ei wääratanud. Ta pigistas põlwed kokku ja tema kehaseis wastas nagu ühte loodud igale hobuse liigutusele, kes enam ärritud, kui hirmunud oli.

Kumardades patsutas ta hobuse sirget kaela, lausudes talle paar paitawat sõna. Siis juhtis ta hobuse puupakkudest kõnniteele, mis hobuse jalge all liikusid. Kübarale järele sõites tegi ratsanik sadulast ühe maani liigutuse ja kübarat üles tõstes sõitis tänawale tagasi. Wäike poisike waatas pealt suu ammuli. Ratsanik kutsus ta oma juure.

„Kuule, poiss! Wii see kübar selle daamile, kes ta ära kaotas. Näed, see pruunijuukseline lady seal."

Trahteri läwel olijad pöörasid nüüd oma tähelpanu kübara kaotaja naisterahwa, miss Sally Deksteri peale.

See seisis pead püsti hoides, nähtawasti ärritatud ja waatas eemale sõitwale ratsanikule järele. Poiss ulatas talle kübara ja sai tasuks pool dollari.

„Ta käskis mind kübara teile kätte anda," häälitses poisike pakkisi hoides, kuni neiu neid oma sadula külge kinnitas. „Tal omal ei olnud wististe aega."

Sally Dekster muigas. Ta sai aru, et poisike musta hobusega ratsaniku eest seista püüab.

Kuidas wõis see wõõras Sally Dekteri wastu nii hoolimatu olla! Iga teine meesterahwas oleks õnnelik olnud juhuse üle temaga rääkida.

Ta sai sellest aru ja sellepärast wihastaski.

Aga wõib ka olla, et ta ei saanud mahti näkku waadatagi.

Otse uulitsat edasiwaadates nägi neiu, et wõõras ronis sadulast maha ja köitis hobuse käsipuu külge. Kergesti hüppas neiu oma hobuse selga ja kihutas tolmu keerus mustast hobusest mööda, heites pilku tundmata ratsaniku peale just sel silmapilgul, kui see würtspoodi sisse astus.

„Kombed on tal kaunis jämedad," mõtles neiu. „Waja oleks teda weidi õpetada."

Wõõras astus poodi ilma, et ta ostjate, sellide ning muidu uudishimuliste silmitsemist wähematki oleks tähelepannud.

Talle oli wihmamantlit waja. Suure waewaga leiti niisugune, mis ta kaswule sünnis. Ja wõõras oli rahuldud.

„Mulle on teda tolmuwarjuks waja,“ seletas ta. „Ja siis oleks mul waja hobust Dshim Marsdeni fermasse söitmiseks.“

Poodnik waatas huwitatult talle otsa.

„Penikoormat ükskeistkümmend saab. Pöörake Haley poole. Sai teie hobune wiga?“

„Wöib olla, wenitas weidi. Ma wötan ta järele. Ta juba nii kui nii hommikust saadik penikoormat kolmkümmend ära jooksnud . . .“

„Hm . . . Ja teie kaalute mitte wähem wiis puuda . . . Hea hobune! Maksab muretseda. Kas Marsden ootab teid, isand?

Wööras sai aru, et tekkis mingisugune arusaamata pinew öhkkond nii pea kui ta oma reisisihist teatas. Igaüks ulatas end ikka enam lähemale, et paremini tema wastuseid kuulda ja küsija toonist sai wööras aru, et siin mitte ainult palja uudishimuga tegemist ei ole.

„Minu nimi on Gorman“, wastas ta lühidalt. „Olen Dshim Marsdeni wana söber. On midagi pahaste?“

Poodnik pööras silmad körwale.

„Marsdeni fermast ei ole juba päewa kolm neli siin keegi käinud. Räägitakse, et tema peale olla lastud. Kuid arsti järele ta saatnud ei ole.“

Waadates poodnikule terawalt otsa, ei jäänud Gormanil siiski mitte kahesilma wahele kaks cow-boyd, kes söid ploome ja kohe kähku ning sala wälja läksid.

Gorman tömbas mantli ümber ja astus uulitsale. Söitnud oli ta Dshim Marsdeni kirja peale, mis sisaldas:

„Sõber. Mul on oodata mingisuguseid pahandusi ja ma, arwan, ei saa neist üksi jagu. Kui sul on waba aega, tule minu juure — Marsdeni ferma, üksteistkümmend penikoormat Dogist läänepool. See oleks ühtlasi sinu külaskäik, mis sa lubasid kuue aasta eest. Mis sa arwad? Sinu Dshim Marsden. P. S. Sinu asemel ei tuleks ma hiilides ehk ma küll wäga ka ei pasundaks, et minu juure sõidad."

Gorman ja Marsden olid wanad sõbrad. Nende sõprus kestis wahetpidamata kümme aastat. Kõike muret ja waewa, nälga ja janu, rikkust ja waesust jagasid nad koos. Ja kui kaks meesterahwast kõrwuti eluraskustest läbi lähewad, siis on wõimata leida sõprust, mis oleks tugewam.

Ainult siis, kui Marsden ferma pärandas ja Gorman, kellel raha ei olnud jonnakalt sõbra wara jagada ei tahtnud, tuli lahkumine. Sest saadik nad ei kirjutanudki üksteisele, kuid kuulujutud ulatasid ka üle rohtlaante ning mõlemad sõbrad teadsid wäga hästi üksteise elust.

Meessõprus ei lahtu eemalolemisest. Ta ei roosteta kunagi. Ja Dshimi kutse äratas üles sõpruse uue hiilgega, mis nagu haljas noatera.

Kuni ta seisis ja silmega Haley silti otsis, sõitis Sally Deksder temast uuesti mööda. Sel korral puutusid nende pilgud wastamisi. Neiu tuksatas, peatas silmapilguks kaheldes hobuse, pööras siis aga järsku trotsitult ümber ja kihutas minema.

„Pirtsakas kah," mõtles Gorman. „Oleks wist tahtnud, et ma hobuse seljast oleks maha tulnud ja wiisakalt kumardades talle kübara kätte annud. Lol-

lus! Wististe on tal rikas isa ja ta otsib nüüd omale sõnakuulelikku meest. Seni tunneb aga enese täielise linna peremehe olewat. Kena on teine ka ja sõidab hästi. Läks minu poole, kuid waewalt saan talle järele."

Nurjaläinud juhus ei awaldanud Gormani tuju peale mingit mõju ja Harley üles leides, astus sisse.

„Homme hommikul saate oma hobuse tagasi", sõnas ta.

„Aga kui kaugele sõidate?"

„Üksteistkümmend penikoormat. Marsdeni juure".

Gorman märkas, et Haley tasa jahmatas.

„Tahaks teid wäga aidata, hea külaline, kuid ei wõi midagi kuni homme hommikuni teie kasuks teha. Ei ole ainustki waba hobust.

Gorman pööras minema Oli selge, et Haley waletas. Nähtawasti oli ta Marsdeni asjas tema wastane.

Teisest kohast sai Gorman wankri ja paari madalaid hobuseid. Uskudes, et hobuste omanik erapooletu, küsis Gorman.

„Ma kuulsin, et Dshim Marsden haawatud. Olete sellest midagi kuulnud? Minu nimi on Gorman ja mina olen tema wana sõber".

Küsitaw noogutas pead.

„Olen teist Marsdenilt kuulnud. Rääkis, et ootab sõpra. Ma tean ainult niipalju, et pimeda tulekul tungis kuul aknast läbi ja sattus Dshimile õlasse".

Selle järele tumestas ta häält.

„Kuid ma usun, kui ka kuulisi nii märgitaks kui lehmi, siis oleks sellel kuulil leitud ring „D", mis Dshimi haawas".

Gorman läks tagasi würtspoodi juustu, suhkrite, ananassi konserwide, sardiinide ning sooda pudeli järele. Seekord tundus tema waenulikus selgesti. Kui ta sisse astus oli waikus. Ta wõttis oma moona ja maksis.

„Soodat ei ole", ütles poodnik. „Saate kõrwalt Keno juurest".

Poest wälja astudes nägi Gorman, et need kaks cow-boy riides meest, mõlemad hästi sõjariistus ja selgesti midagi kangemat joonud kui puuwilja wesi, tema järele tulid.

Keno trahter ei olnud oma sisemuses muutunud ja kõik oli nii nagu tol ajal, mil weel wiina müüdi. Nüüd oli ainult pudelite sisu teine.

Gorman läks leti ette ja küsis pudeli limonadi. Mõlemad cow-boyd tulid ka leti ette ja jatkasid oma juttu. Siis tuli weel mitu inimest trahteri, kes seina ääres seistes ehk laudade juures aset wõttes midagi ootama näisid, kuna Gorman rahulikult läbi õlekõrre limonadi imes. Cow-boyd rääkisid isekeskis kuid Gorman sai aru, et nende kahekõne oli määratud rahwa hulgal. Ta aimas, et tuleb tüli, tellis weel teise pudeli ja imes aegamööda.

„Ja nii siis see murakas, ülepeakaela sõjariistus sõidab hobusel mööda uulitsat. Korraga wiib tuul neiul kübara peast".

„Hästi ilus panama rohelise paelaga. Ja neiu ka iludus ise!“

„Ära nüüd sega!“

„Noh, räägi, räägi. Aga ma ütlen terwele ilmale, et see oli ilus neiu ja tore kübar“.

„Ja waat, mister jokey sõidab kübarale järele, kumardab hobuseseljast nagu tsirkuses, kus sisseminek maksab kakskümmend wiis senti. Wõtab kübara üles ja annab räpase poisikese kätte, et see daamile edasi wiiks ja sõidab ära, ilma et tema tänugi wastu wõtaks, teotades sellega kogu naistesugu ja miss Deksderi iseäranis!“

„Niisugune häbematus!“

„Aga mõned räägiwad, et see jockey sugugi jockey moodi riides ei olnud“.

„Ei? Kuidas ta siis riides oli?“

„Niisuguses mantlis, milles meesterahwas wäga naisterahwa moodi wälja näeb, nagu waat, see isand siin.“

Ja ta pööras pilkawalt Gormani poole, nähtawasti selle ükskõiksusest äritatud:

„Ütelge, mis teie niisuguse lurjuse kohta ütleks?“ Küsija tallus edasi. Gorman waatas talle rahulikult otsa. Kui see oli püünis, siis oli see hästi wälja mõeldud, iseäranis nüüd pärast seda, kus ta mantli ostnud. Wöölt rewolwrisi kätte saada oli wõimata. Esimene tema liigutus oleks kuulirahega wastu wõetud. Tema ees olid Marsdeni, sellega siis ka tema waenlased.

„Nii siis, mis te ütleksite selle kohta?“

Küsija toetas ühe käega leti najale, teist rewolwri juures hoides.

„Ma ütlen, et ma oleks niisamuti teinud," wastas Gorman. „Wiisakus nõuab, et esimese tutwuse juures mitte liig südamlik ei olda."

Need sõnad, meelega rõhutult, sünnitasid pealtkuulajais naeru. See, kellele need sõnad olid sihitud, waatas nürilt Gormani peale ja haawamisest aru saades ning näost punaseks minnes, astus talle lähemale.

„Sina oleks niisamuti teinud? Aga mis lind siis sina oled?"

Gorman ei liigutanud. Pealtkuulajad arwasid, et ta haawamise alla neelab. Rahulikult trahteripidaja poole pöörates sõnas ta:

„Küsi ta käest, kuidas mind kutsutakse".

Hoolimatus, millega need sõnad öeldud, pettis cow-boyd. Ta pööras end Gormani poolt kõrwale mitte enamaks kui pooleks sekundiks. Samal silmapilgul tegid Gormani käed liigutuse liiga kiire pealtwaatajate silmade jaoks: limonadi pudel lõi cowboyd wastu selle alumist lõua luud. Kuni ta hoobist rabatud kukkus, haaras Gorman tema rewolwri tupest ja seda rahwa poole hoides, taganes uksele. Hoides paremas käes laskeriista, tegi Gorman pahema käega mantli eest lahti, wiskas siis rewolwri riiulile ja just samal silmapilgul olid tal käes oma rewolwri paar, mille kuulid wõisid isegi karu magama panna.

Naeratades, abita ja kohkunud rahwahulgale, awas Gorman ukse ja astus uulitsale.

Teine peatükk.

Kakelus trahteris oli selgeks tunnistuseks, et Gorman just Marsdeni ja ta wastaste riiu keskele sattunud. Ja Marsden aimas, et sarnaseid kokkupõrkamisi tuleb ees weel küll. küll ja tema kui wana juhtumiste otsija tundis selleks juba iseäralist lõbu. Mitte wähe omal ajal ei kutsunud nad Marsdeniga ainult lõbu pärast kakelusi ja löömisi wälja, kus wõitis see, kes kiirem triklit wajutada jõudis, kelle närwid olid tugewamad ja kes tundis inimlikke nõrkusi ja oskas neid teise juures kasutada.

Mitte wähe ei teinud nad ka seaduse heaks, saades kurjategijatega kiirem walmis, kui raske kohtu aparaat liikuma sai. Gormanile pakuti politsei kohta, kuid ta ei tahtnud oma wabadust kitsendada ja ütles ära.

Tellitud wanker oli juba walmis ja Gorman sidus oma Neegri selle külge, kes pikast ratsutamisest wäsinud. Et ilm kuum oli ja taewas helendas nagu suur öölamp, pani Gormau õlgedesse tüki jääd kompressiks ja lahutuseks oma heale hobusele.

Ta tahtis juba wälja sõita, kui nurga tagant jälle nähtawale tuli neiu. Tema hobune oli üleni wahus ja Gormanist mööda sõites peatas ta Keno trahteri ees ja rääkis kahe cow-boyga, kes läwel wedelesid.

Gorman waatles neid terawa ja tähelepaneliku pilguga. Cow-boyd kummardasid neiu ees üli wiisakalt, wõttes peast oma laiu kübaraid ja pilgutades ükstteisele silmi.

Neiu andis mingisuguseid käskusi ja kihutas siis teed mööda rohtlaante poole, kuna mõlemad cow-boyd oma hobuseid hakkasid lahti päästma. Gorman tundis neid kohe — seda, kelle ta oli maha wisanud ja tema sõpra. Kuid mis Gormani tähelpanu köitis, oli see, et kumbagi hobuse seljal oli põetud ring ja selle kõrwal täht „D".

Gorman sõitis tasa linnast wälja ja mõtles endamisi juhtumiste üle järele. Wankri omanik oli ütelnud, et oleks kuulid märgitud, siis sellel kuulil, mis sattus Marsdeni õlasse, oleks olnud märk — ring „D". Et cow-boyd, kes olid Keno trahteris tapmise katsega walmis saanud, selle juures Gorman ei kahelnud. Ja seal juures see wiis, kuidas neiu nendega rääkis, näitas, et nad selle juures teenistuses olid. Ring ring „D". „D" on esimene täht nimes Dekster... Wõib olla selle neiu isa ongi see wihawaenlane Marsdenil, kelle läbi ta haawata sai.

Ta jõudis waewalt pool penikoormat linnast eemale kui kaks cow-boyd talle järele jõudsid ja tolmupilwedes mööda kihutasid, ilma et nad Gormani peale mingisugust tähelepanu oleks pööranud just kui oleks see mõni tee ääres kaswaw kaktus.

Gorman kiirendas sõitu. Neeger, kes sadulast wabastud, jooksis rahumeelega kõrwal.

Oli juba kolm, teeäärsete puude warjud wenisid juba pikaks, kuid kuumus seisis siiski muutumata. Raske oli hingata kõrwetawat õhku. Hobuste riistade alla tekkis waht. Wiis penikoormat ära sõites pani Gorman tähele, et ümbrus muutub. Mäges-

tikud kumbagil pool teed läksid häkilistemaks, puud tihenesid, kaktuside asemel kaswasid metspirnid ja tihedad „kassikäpade" warred. Ees, all orus paistsid Marsdeni ferma hooned. Paremal pool, kaugel silmapiiril paistis segaselt heleda taewa foonil hambuline mägiahelik. Pahemal pool nii kaugele kui silm ulatas olid rohtlaaned. Taga jäi Dogi linn ja selle taga alati pilwedega kaetud mäehari, mida selle wormi järele kutsuti „Puusärgi Kaaneks".

Ratsa sõites wõis Gorman oma all jookswat teed lugeda kui lahtist raamatut. Wankrilt oli see raskem. Siiski pani ta tähele, et rohtlaane minewalt teelt pöörasid ära wankri ja hobuse kapjade jäljed. Nähtawasti, ei olnud ferma Ring „D" mitte kaugel ja Deksterid olid Marsdeni ligemateks naabriteks.

Tee tõusis üles kitsasse orgu kahe mäe wahel. Peagi olid kumbagil pool kaljulised seinad, mis sünnitasid kuristiku sülda wiiskümmend pika. Paremal pool teed kitsas mäeawanduses oli wäike järw, kuhu langes mägedelt kukkuw oja.

Hobused peatasid ja hirnusid januselt tundes wee lähedust. Kui wee rohekas wärw näis Gormanile kahtlane ja ta otsustas maha minna, et wett järele waadata.

Trrah! Kuul tungis läbi wankri lae, läbi Gormani kübara, puutus wastu raud wankri äärt ja kukkus jalalauale, kuhu Gorman talle saapaga peale astus. Teine kuul sattus wastu jää tükki.

Hobused karggsid hirmunult minema ja wanker lendas mööda kiwa. Gorman wandus, tõmbas

ohjest ja wanker kihutas kiikudes küllakal teel ja ähwardades iga silmapilk ümber kukkuda.

Kolmas peatükk.

Peatada ja paukude peale wastata oleks lollus olnud. Gorman teadis, et teda oleks enne maha lastud, kui ta wankrist oleks wälja saanudki. Ja oli peaaegu ime, et nii tema kui ka hobused wigata minema pääsesid. Mispärast lasksid nad ainult wiis pauku — seda ei suutnud Gorman enesele kuidagi ära seletada.

„Wist kartsid, et ma nad ära tunnen, kui jälle mööda lasewad,“ mõtles ta hirmunud hobuseid jälle wagusamale sõidule taltsutades.

See nuka tagant kallaletungimine pahandas teda. Oleks Neeger sadulas olnud, ta ei oleks enesele seda lõbu keelanud, et tagasi pöörata kuristikku ja wastamisi laskma hakata.

Tagasi waadates päikesest heledasti walgustud kalju rüngaste poole ei seletanud ta silm enam kuristikku, kuid temale näitas nagu oleks kerkind silmapiiril kaks tolmuwihku ja siis kadunud õhus. Olid tema waenlased kes tahes — nad kadusid.

Oli juba pool wiis, kui Gorman Marsdeni wäljadeni jõudis.

Igalpool paistis kord ja hool. Puud piirasid maja, akaatsiate põõsad kaswasid aia ääres,

wäike ojake surises aias. See ferma näis olema, kui jahutaw ja warjurikas oasiis keset kuumendawat kõrbet. Kui karjakaswatustundja sai Gorman õhust aru, et teiselpool fermat on suured karjamaad.

Jah, Marsden tundis oma asja. Osawa peremehe käsi oli tunda igal pool. Aiad ja tanumad korras, hooned wärskelt ülewärwitud, hoowid puhtad ja roht põetud. Ja pool sellest oleks wõinud Gormani oma olla, kui ta oleks tahtnud. Tema äraütlemine kingitusest tõigi esimese riiu sõprade wahele.

Gorman oli loodud hulkuja, Marsden igatses aga alati waikse kodu ja perekonna õnne järele.

Oli weel wara ja cow-boyd ei olnud karjaga koju tulnud. Keegi karjus wäljal sõnakuulmata hobuse peale. Köögist tuli hiinlane-kokk, wiskas kokkujooksnud kanapoegadele toidujäänuseid ja nähes Gormani, hüüdis laulwa häälega:

„Ho-la!"

Selle kisa peale tuli kusagilt kõwera jalgadega cow-boy ja ligines Gormanile, hoides kinni wööl tolknewat rewolwrit. Pruuniks põlenud nägu laia kübara all awaldas selget kahtlustawat ilmet. Teine cow-boy tuli koplist ja istus aiale hoides käsa puusas.

„Gorman," sõnas tulija lühidalt ja see sõna awaldas tarwilise mõju. Kahtlustus kadus cowboy näolt nagu mahawõetud mask, aia peal istuja läks tagasi hobuste juure ja hiinlane-kokk jäi ka rahule ning pööras kööki.

„Peremees rääkis, et ta ootab teid igapäew," rääkis kõwerajalgadega. „Ta rõõmustab wäga, kui kuuleb, et tulite. Ei ole ju lõbus lesida nagu jalgupidi kinniseotud konn. Muidugi mõista, oleks me kõik walmis tema eest kättetasuma, kuid tema kinnitab, et see asi puutub ainult teda. Arusaadaw, ta teab ise paremini, ei ole ju laps. Kuid usub, et teie tulete just parajal ajal ... Mind hüütakse Lou ja ma olen siin walitseja. See on Dshakson. Tema walwab hobuste järele."

„Wäga hea. Mul on siin midagi Dshimi jaoks ... Kuidas tema terwis on?"

„Luu õlas purustud. Tahab end ise arstida, kuid minu arwates wõib asi pahaks minna."

Lou läks kööki hiinlase juure ja Gorman pööras Dshaksoni poole. Noor cow-boy tutis walgete juukstega, puhtaks aetud näoga ja pilke sädemega sinistes silmis, talle meeldis.

„Kellel see meelde tuli teie lakast kiwiga läbi wisata?" tähendas ta naeratades.

„Ja koguni kahega. Teine läks lakast läbi, teine sattus jäässe."

Gorman näitas astmelt wõetud lossi löödud kuuli. Dshakson waatas tähelepanelikult seda ja wilistas tasa.

„Niisamasugune kiwike lendas ka mulle," näitas ta armi paremal kõrwal. „Lasti öökulli kuristikus? Nägite laskjaid?"

Gorman patsutas wastu oma rewolwrisi.

„Puhastada ei ole waja."

Dshakson naeratas jällegi. Nähtawasti see jutt talle meeldis.

„Mul tuli wäike arusaamatus kahe noormehega Keno trahteris. Nad ei olnud mitte kõige wiisakamad, kuid rewolwrisi haarata ei jõudnud. Muidugi trahteris. Wõib olla panid pärast kuulid käima. Üks oli halli hobuse, teine pruuni seljas. Hobustel oli märk — ring „D“.“

Dshaksoni nägu läks pilwe ja ta noogutas peaga.

„Seda, kes istus halli hobuse seljas, kutsutakse Kahupea, aga teist Nõsininaga Sim. Mina aga ei oleks hakand...“

Ta waikis, laskis kuuli hooletult tasku ja pilgutas Gormanile tulewate Lou ja hiinlase-koka peale silma. Ja Gorman otsustas eneses, et Dshakson on, keda usaldada wõib.

Kui Neeger joodetud ja koplisse lastud, küsis Gorman kuidas Dshimi juure pääseb.

„Kõige parem on kui oma tulekust isiklikult teatate,“ ütles Lou.

„Aga kes tema juures on?“

„Mitte keegi peale Karmeni.“

Gorman waatas küsiwalt rääkija otsa ja märkas selle silmis pilkawat tulukest. Lou oli talle wastik.

Kes on see Karmen? Wõib olla, mõni kawal Mexiko neiu, kes Dshimi haigust selleks kasutab, et tema majasse asuda.

Kahtlused lagunesid aga kohe niipea kui ta haige toa ukse lahti tegi ja nägi Karmeni, kes aastat

paarkümmend tagasi weel oma nimele oleks kohane olnud, kuid nüüd täiesti ära jäänud ja uniselt pead kõigutades tuulelehwitajaga oma hoolealuse kohal wibutas. Tukkumisest ärgates waatas ta küsiwalt Gormani otsa, kes tal ära minna käskis.

„Sina, Karmen, mine ära!"

Käskiw toon awaldas oma mõju ja Karmen lahkus toast.

Gorman ligines woodile, millel lamas tema haige sõber. Weel wari oli sellest järele jäänud, keda tundis Gorman enne.

„See mulle ei meeldi, Lou... See ei ole nii, nagu mina käskisin... Tule laest maha...

„Sonib," mõtles Gorman. „Ja ta ei lasknud arsti kutsuda... Waja ta kätt waadata. Ära karda, Dshim, see olen mina."

Haige jäi kohe rahulikumaks ja Gorman hakkas naiseliku õrnusega tema haawa waatama.

„Hea, et ma jääd kaasa wõtsin", ümises ta ja läks akna juurde. Õhk toas oli lämmastaw. Akent lahti tehes nägi ta ülemises klaasis auku, mida kuul teinud. Tuba nähtawasti oli Marsdenil nii kontoriks kui ka magadistoaks. Oli selge, et lasti tema peale siis, kui ta laua taga raamatute kallal istus.

Gorman kumardas, et kuuli lendu ettekujutada, seal märkas ta läbi akna küngast pingiga, kust nähtawasti lastigi. Paksud põõsad oleks inimese ka siis ära warjanud, kui laskmine päewal oleks sündinud.

„Niisugune nurjatu", mõtles Gorman endamisi, lasi siis Karmeni jää kompressi teha ning läks ise

„dshepi" rohtu tooma, et sellest plaastrit keeta. Kui ta haige juure tagasi tuli, leidis ta Lou eest.

„Oleks wõind hullem juhtuda", tähendas Gorman. „Lasti öösel, kui ta laua juures istus, eks?"

„Jah. Kuul tungis läbi ja jooksis wastu seina, sinna kus krohw ärakukkunud. Peremees ise kiskus ta teisel päewal wälja. Kaliiber kolmkümmend kolm".

„Kas keegi ei wastanud laskmise peale?"

„Laskfid wähe ja need, kes lähedal olid. Teised olid juba magama heitnud ehk mängisid kaarta. Meie tõttasime kohe peremehe juure ja ei saanud esialgu arugi, kust lasti. Kuni me künkani jõudsime, oli laskja juba kadunud. Öö oli pime, et pista silm peast wälja. Hommikul leidsime hobuse jäljed, kuid need kadusid warsti kiwides. Peremehel ei olnud waenlasi wähe. Töölised, keda ta lahti lasi, cow-boyd. Siis aasta tagasi aitas ta paar raudtee röömlit kinniwõtta. Need istuwad praegu kinni, kuid neil olid kindlasti sõbrad. . ."

„Oli pahandusi ka ferma Ring „D"-ga?" küsis Gorman.

„Oli. . ."

„Ja Dshaksonil lasti kõrw läbi?"

„See oli weejoogi koha pärast".

„Kuidas nii?"

Lou näitas selgesti, et see ülekuulamine talle wastumeelt on.

„Kuulge", ütles Gorman. „Dshim pani mind ferma peremeheks kuni ta ise terweks saab. Saate aru? Teie jäete walitsejaks edasi nagu enne, kuid

mina olen Dshimi asemel. . . Ja nüüd rääkige mulle selle weejoogi koha üle. . ."

„See on wäike tiik just Marsdeni ferma ja Ring „D" piiri peal. Kaardi järele on ta Marsdeni oma, kuid ka teise ferma kari käis seal joomas. Nähtawasti oli endiste omanikude wahel mingisugune leping, mille järele weejoogikoht oli ühine. Wesi tiigis on hea ja ei kuiwa ka kõige kuiwemal suil. Kõik läks seni wäga hästi kuni meie peremees miss Deksteriga riidu läks. See on nüüd pärast isa surma ferma omanik ja walitseb, peab ütlema, hästi. Riidu läksid nad mingisuguse tühja asja pärast ja korraga meie peremees käskis plaani järele aia teha. Weejoogi koht sai seega piiratud. Kuni wihmad olid — oli kõik hea. Kuid tuli põud ja jõgi mis orus mõlemist fermadest läbi jookseb, kuiwas ära. Dshons, üks meie cow-boydest teatas korraga ühel hommikul, et traat aed piiril läbilõigatud ja ferma „D" kari tiigis. Kari aeti ära ja aed parandati. Selle järele hakkasid Ring „D" loomad koolma. Ühed räägiwad jänu, teised — kihwtitud roht. Mine sa tea".

„Aga kas Ring „D"-s on weel wett peale selle jõekese, mis orus?"

„Jah. Kaewud lautade juures. Noh karja õnnetus wahekorda ei parandanud. Jälle lõigati traat läbi. Keegi Ring „D" cow-boydest laskis Dogis jutu lahti, et meie tahame kõike karja ferma Ring „D"-s ära kooletada. Arusaadaw, rahwa poolehoid muidugi neil pool. Peremees wihastas weel enam. Pani weejoogi kohta walwama. Dshak-

sonil lasti kõrw läbi. Tema haawas aga oma wastast käest. Siis haawati peremeest. Pärast seda jäi weidi nagu waiksemaks. Ka hakkasid jälle wihmad sajama".

„Nii. Nüüd ma lähen. Waja on plaastriks rohtu korjata".

Arusaadaw Lou selle seletuse sisse ei uskunud ja luuras kahtlaselt Gormani järele kuni see silmist kadus.

Kõike kuuldud järelmõteldes, läks Gorman künkale, et otsi „dshepi" rohu pikki lehti. Pingi juure jõudes uuris ta hoolega selle ümbrust. Fermani oli kaks kolmsada sammu ja Marsdeni walgustud magadistoa aken oli heaks märgilauaks. Pingi ümber olid inimeste jäljed. Maas lamas tühi padrun ja Gorman pani tähele, et selle kaliiber oli kolmkümmend kolm.

Heites weel pilku ümbruse peale, mis juba udunes widewikus, tahtis Gorman tagasi pöörata haige juure, kui nägi teel ratsanikku, kes kihutas Marsdeni ferma poole.

Gorman jooksis mäekingult alla sel silmapilgul, kui ratsanik peatas Lou ees, kes wastu tulnud. Lou nägu awaldas imestust: ratsanik oli miss Deksder. Ta ei pannud Gormani tähelegi ja rääkis Lou poole pöörates:

„Kuidas Dshim Marsdeni terwis on? Ma alles täna kuulsin, et ta haawatud. Kas ei wõi ma kuidagi kasulik olla? Arsti ta juures weel käinud wist ei ole?"

„See on teie poolt väga armas, miss Deksder", wastas Lou. „Karmen räägib, et ta praegu magab. Ta on kõige aja temaga".

Neiu tõstis pead. Ta silmad kriiskasid.

„Kes on see Karmen?"

Lou kogeles.

„Kuidas teile ütelda. . . Ta elab siin juba kaunis kaua. . . Tema. . . ma usun, peremees wõtaks ta wist oma manulisekś".

Neiu wõttis juhed ja patsutas hobusele kaela peale. Lou sõnad nähtawasti muutsid ta kawatsuse.

„Noh, kui tema järele nii hästi walwatakse, siis on minu abi üleliigne . . . Kuid teie ei wastanud mu küsimise peale: kuidas on tema terwis?

Lou näitas Gormani peale.

„Gorman nägi teda wiimasena."

Sally Dekster pööras sadulas ümber ja waatles Gormani pealaest jalatallani hoolimata pilguga.

„Noh," ütles ta, „kuidas on siis teie peremehe terwis, kaherewolwriga herra."

„Mind kutsutakse Gorman, miss. Ja Dshim Marsden on minu sõber."

„Teie kannate kahte rewolwrit. Meie pool on see elukutselise ihukaitseja tundemärk. Ma usun, et mister Marsden teid palganud on?"

Kuid ootamatalt andis ta hobusele kannukseid ja kihutas minema.

Gorman waatas talle järele.

„Pirtsakas!" mõtles ta. „Just kui püssirohi! Kuid olgu kuidas on, preilike, teie ise ütlesite mulle seda, mis ma teada tahtsin."

Neljas peatükk.

Korjatud rohu wiis Gorman kööki, kus kohe hiinlase-kokaga sõbraks sai, andes sellele pooltosinat sigarisi.

„Li," ütles ta. „Mul on waja kanget rohtu teha. Ruttu paneme herra jalule. Saad aru? Ma keedan rohu ära ja tema joob siis seda nagu teed. Siis teen talle plaastrit, et haawadest kuumust wälja kisku. Anna mulle kastruli."

„Mina ise mõistab meditsiinat. Minu onu Schanhais kuulus doktor. Teeb kanget meditsiinat. Esimene sort doktor. On sul waja keeta meditsiinat, wõta oma kätte terwe köök. Mina paneb kuju ette küünla põlema, et peremees rutem terweks saab".

Li-Wung awas ukse kõrwaltuppa, kus põlesid täites õhku kange lõhnaga, küünlad puust ebajumala kuju ees.

„Sa oled tubli mees, Li!" kiitis Gorman.

Li-Wung oli sellest meelitud ja rääkis.

„Peremees — hea walge mees. Sina oled tema sõber, siis ka niisamasugune. Kuule, ma ütlen sulle midagi. Tunned Loud?"

Hiinlane madaldas saladuslikselt häält.

„Walitsejat?"

Li noogutas peaga.

„See Lou on hoopis paha," ütles ta sosinaga.

„Mispärast?"

Kuid Li tuli otsusele, et ta oli juba liig palju lobisenud ja jäi tummaks kui kala. Gorman nägi, et asjata temalt weel pärida!

Kui roht walmis, läks Gorman haige juure. Dshim Marsden wiskles woodis külmad kompressid pea ja käe peal. Tema juures istus Karmen, lõi risti ette ja wangutas pead.

„Palawik... Ta on wäga haige!..

Gorman wõttis kompressi ära. Haige ihu põles. Plaastrit peale pannes ja uuesti kinni sidudes sundis Gorman teda rohtu jooma. Marsden jõi kogu aeg sonides:

„...Hea küll, Sally, ma usun teid... Aed on pantud, ja las olla... Sally, kallis, ma ei süüdista teid... Teie mõtelge, mis te tahate, kuid mina soowiks, et te meesterahwas oleksite. Kas silmapilgukski, et ma teiega kui omasugusega waielda wõiks... Aga muidu teie mässite mind ümber näpu, Sally. Teie piinate mind oma silmadega... Kas teie neid kunagi kinni ei pane, Sally? Mitte kunagi, silmapilgukski? Sally Dekster... ferma Ring „D"... Ring „D"... See ei ole ring, see on sõrmus... Kuld, laulatus sõrmus...

Gorman hoidis haiget, kes tõusta püüdis. Külmad kompressid kuiwasid ruttu. Kuid rohi pidi aitama, kui ainult haige weidi rahulikumaks jääks.

Gorman leidis reisuapteegis morfiumi tablette ja warsti, Karmeni suureks imestuseks langes Marsden sügawasse unne.

Wahepeal jõudis kätte õhtu ja Li-Wung tagudes kolmnurka teatas, et õhtusöök walmis. Cowboyd astusid lauda ja Gorman, jättes haige Karmeni hooleks, läks nende juure.

Marsdeni ferma cow-boyd olid lõbusad ja head poisid. Neid oli kakskümmend meest ja kõige wanemal ei olnud aastat neljakümmend. Gorman heitis nende peale pilgu ja tuli tahtmatalt otsusele, et Lou neist paljudest madalamal seisab.

Ta imestas, miks Marsden just teda walitsejaks pannud.

Istudes lauas kuulas Gorman jutukatkendisi ja märkusi ferma ja töökohta, mööda läinud tülide üle ning tulewaste kokku põrkamiste wõimalustest. Dshakson paistis kõige enam wälja: ta oli parem ratsanik ferma peal ja tema hooleks oli noorte hobuste eest holitsemine. Tema seltsimehed olid tema peale uhked. Kadedus oli tundmata nende naiiwide heasüdamliste inimeste wahel. Raske oli ettekujutada nagu oleks keegi neist püüdnud oma peremehe elu kallale kippuda, kellest kõik aina head rääkisid.

„Poisid", ütles Gorman pärast õhtusööki. „Ma usun, et teie kõik ja ferma Ring „D" cowboyd elasite sõbralikult kuni selle kurwa juhtumiseni. Ma tean, kuidas see kõik algas — riid joogikoha pärast, siis loomade koolmine, siis wastamisi laskmine, mil Dshaksoni kõrw läbi lasti. Ja nüüd

on mõlemad fermad surma waenus. Kuni Dshim end jalule ajab, olen mina siin peremees. Dshim käskis tiigile aia ümber teha — mispärast — see on tema isiklik asi, kuid mina hoolitsen selle eest, et kõik oleks omal kohal. Loodan, teie kõik olete minuga nõus. Ka siis kui meie tina peaksime wahetama. Sihtige õigesti, laske ruttu, ausas wõitluses ei ole midagi paha. Ja ma leian üles selle kaabaka, kes laskis Dshimi pihta ja selle argpüksi, kes selle kallale kippumise ettewalmistas. Olete minuga poisid?"

Kõik tõusid kui üksmees püsti.

„Tõsi! Meie oleme teiega."

Jutt selle üle kestis weel kaua. Oli palju kokkupõrkamisi olnud siin ja seal, kus wastamisi wihaste fermade cow-boyd kokku juhtunud. Isegi Dogis olid mõned kakelused olnud, mille Kahupea ja Nõsininaga Sim wäljakutsunud, kui nad kindlad olnud, et jõud nende pool. Kuid selle kohta, kes Marsdeni haawanud, ei wõinud keegi midagi ütelda.

„Teate mis", tähendas Dshakson „Ring „D" cow-boyd on kõik tublid poisid. Ükski neist ei lase inimese peale nii alatul kombel nagu haawati peremeest. Ainukesed, kelle peale kahtlus langeda wõiks, oleks Kahupea ja Nõsininaga Sim. Kuid neil on tunnistajad, et nad olid sel ööl Dogis, kui peremehe peale lasti."

„Aga kas nad kaua juba miss Deksteri juures teeniwad?"

„Nädalat kuus. Räägitakse, et neil penikoormat paarkümmend siit eemal oma ferma olnud, kuid sellega läbi kõrbenud. Ja siis on kuulujutt, et nad salakaupa wedanud. Igal juhtumisel miss Dekster palkas nad siis, kui nad tema juure tööd paluma tulid. Wõib olla, oli tal meestest puudus, wõib olla, et wõttis ka sellepärast, et mõlemad on hulljulged poisid ja miss oli meie peremehe peale wihane. Oli kuidas oli, aga mõlemad ratsutasid põua ajal joogikoha ümber".

„Üks nendest laskis ka teie peale, Dshakson?"

„Ei. Ma läksin selle cow-boyga kokku, kelle nimi Gregor. Meie sõimasime enne ja siis tema laskis — wist puudutasin teda nii walusti. Siis haawasin ma teda käest. Meie ka nüüd wahime üksteisele kõõrdi otsa, kui kokku puutume, kuid Gregor on aus poiss ja siis ka hea laskja", naeratas Dshakson näidates oma lastud kõrwa peale.

Algas pokerimäng ja Gorman astus wälja.

„Lähen Dshimi waatama," sõnas ta minnes. Poisid, juhatab endist wiisi Lou, kui mina ei käse midagi iseäralist. Dshakson seadke endid hommiku wäljasõiduks walmis ühes minuga kohe pärast hommikusööki. Meie sõidame joogikohale".

Haige magas raskesti ja higipisarad olid tal näol. Raske oli ütelda, mis wõib tulla. Gormani kohalesõit näis uute juhtumiste tõukeks olewat.

Gorman läks õue oma Neegrit waatama. Öö oli soe ja pime. Kuud ei olnud, kuid tähtede walgel wõis ehituste ja puude siluette seletada. Üks niisugustest tulpadest paistis Gormanile teistest paksem

ja kui ta ikka waatas sinna poole silitades hobuse kaela, jagunes tulp kaheks ja pime wari tuli Gormani poole. See oli Lou.

„Ma mõtlesin, kuhu teid ööks mahutada", ütles ta. „Kui teie tahate peremeheks olla, siis wõiks tuppa reisuwoodi panna. On kontoris kuschett ja siis wõib ka heinaküüni heita paari tekiga".

„Wäga hea, mul on tekid kaasas. Ma istun weel Dshimi juures ja siis heidan õue magama. Ma ei armasta tubades magada".

Gorman oli haige juures kuni poole ööni. Siis walis õues juba päewal walmis waadatud koha wälja, mässis enese waibasse ja uinus peaaegu kohe.

Õrn walgus laienes idas, kui ta ärkas loomusunniliselt aimates mingit hädaohtu. Harjunud juba kõiksugu ootamatustega, ajas Gorman masinlikult ühe käe rewolwri juure, teisega wõttis ühest teki äärest kinni, iga silmapilk aga kargamiseks walmis.

Künkal tema taga, mitte kaugel kohast, kust lasti Marsdeni peale oli keegi pakstes põõsastes. Oli see inimene wõi loom, ei saanud Gorman aru, kuid loomusund ütles talle, et seal peitus waenlane. Seesama loomusund, mis hoiatab rebast enne kui ta weel tagaajajate koerte haisu tunneb.

Wäike kahin ülewal andis Gormanile mõista, et tema ülesärkamist oli tähele pandud. Mõned oksad kabisesid waewalt kuuldawalt. Oli see waenlane kes tahes, ta lahkus. Gorman ootas weel weidi ja läks siis hiilides künkale. Tõusewa walguse udusel paistel leidis ta selle koha, kus olnud

wastu maad põlw. Nähtawasti ootas see waritseja walge tulekut, et siis ühe pauguga Gormani elu lõpetada.

Tagasi tulles leidis Gorman haige juba palju paremana, kuigi roidununa ja unisena. Gorman tõi talle weidi kerget toitu ja Marsden tundis oma sõbra ära.

„Tähendab, kõik läheb hästi", sõnas ta tasa. Ja warsti jäi ta jälle magama.

Dshakson oli juba walmis ja ootas õues Gormani. Warsti tuli ka see automaat püss käes. Lou waatas huwitusega pealt.

„Walmistate laskmise wastu kauge maa tagant?" küsis ta.

„Kuidas juhtub. See on Dshimi püss".

„Jah. Kuid tema wõtab harilikult kaasa kaliiber nelikümmend neli".

„Wäga hea. Siis ei nurise ta sugugi, et wõtsin kolmkümmend kolm".

Dshakson kuulas arusaamatult seda kahekõnet pealt ja imestas, mispärast Lou häkitselt punastas.

„Need juba paari ei sünni", arutas ta endamisi. „Lou Gormani ei salli — ei tea, mispärast. Kuid minule Gorman meeldib. Kandku ta peale kahte rewolwrit korraga kui tahab. Wõiwad mõlemad waja minna".

Päike oli waewalt üles tõusnud, aga kuumus oli juba niisama wäljakannatamata, kui eelmisel päewal pärast lõunat.

Sõites mööda jõest nägid nad, et see juba tühjaks kuiwanud oli.

„Jälle põud", tähendas Gorman.

„Jälle. Raske on karjal. Kuumem kui enne. Kaks kolm nädalat niisugust kuumust ja põrguski on jahedam".

Nad jõudsid weejoogi kohale.

„Imelik, et see tiik tühjaks ei kuiwa", sõnas Dshakson teel. „Wist mõni allik põhjas. Ja ferma Ring „D" kari on wist kõik kubinal aia taga kui ta weel üldse elus on.

Dshaksonil olid kaasas kõik aia parandamiseks tarwisminewad asjad: naelad, wasar ja rong traati.

Tiik oli sülda kümme pikk, täis wärsket puhast wett, milles seisid kuni põlwini lehmad, kes ratsanikkude liginemisel joomise järele jätsid.

„Nii ta on", sõnas Dshakson. „Aed on lõhutud. Lehmad on enamiste Ring „D", aga on ka meie omasi".

Gorman nägi maa sees auke, kus olid enne aia tokid olnud, mis nüüd nii ülewiidud, et tiik aia sisse jäi. Kuid traat oli katki lõigatud.

„Lähme", sõnas ta Dshaksonile. „Teie lõigake neil tee eest ära, aga mina ajan nad tagasi põllule. Siis parandame aia ära ja walmistame hea wastuwõtte neile, kes jälle tahawad traati katki lõigata".

Warsti jagati lehmakari kaheks ja Ring „D" omad aeti müdinal üle piiri. Tolm, mis nad sealjuures ülesajasid, seisis weel alles õhus, kui Dshakson, kes künka otsas oli, midagi hüüdis ja kiiresti Gormani juure kihutas.

„Pole enam aega mingisugust wastuwõtmist ettewalmistada", sõnas ta rahulikult, olgugi, et ta

silmis erutus paistis. „Ring „D" poolt kihutawad kaks cow-boyd, mis hobused wõtawad. Wõtaks kurat! nende järel weel kaks. No saab lõbus!"

Gorman waatas tema otsa heakskiitwalt.

„Istuge waikselt, kuni ma algan", ütles ta. „Meie kumbagi wastu kaks — see on juba huwitaw. Las tulewad".

Wiies peatükk.

Nad sõitsid sammu kakskümmend üksteisest eemale ja ootasid rahulikult cow-boysi. Need peatasid weidi, siis jäid kaks karja juure ja kaks tulid edasi. Gorman sidus juhed sadula külge ja mõlemad käed olid wabad. Dshakson hoidis aga pahema käega hobust kuna parem puusas oli.

Nagu Gorman arwanudki, olid tulijad Kahupea ja Nosininaga Sim. Nähtawasti paistis neile wastaste rahulikkus kahtlane ja Kahupea piilus kaks korda tagasi just kui kartes, et abi nii ruttu järele ei jõua. Rääkima hakkas Sim oma enese sõimusõnade julgustusel.

„Kas teie ajasite loomad ära?" küsis ta.

„Ei," wastas Gorman. „Neil hakkas wõõra joogikoha tarwitamisest häbi ja nad läksid ise ära".

„Jah, aga nad tulewad tagasi!"

Gorman haigutas ja kattis käega suu.

„Traati oleks waja parandada", sõnas ta siis tasaselt nagu räägiks nad rahulikult ühise töö üle.

Jälle waatas Kahupea tagasi. Kaks cow-boyd jändasid ikka weel karjaga. Sim sai mingipärast tigedaks.

„Katsuge aga parandada!" karjus ta näost punaseks minnes „ja uskuge ükski teist ei wõta enam haamert pihku".

„Ma ei tahtnudki teda ise parandama hakata", rääkis Gorman lepitawa häälega. „Õige raske on niisuguse kuuma käes töötada".

Sim naeratas. Dshakson waatas imestanult Gormani otsa, kuid selle silmis oli midagi, mis sundis noort cow-boyd igasuguste ootamatuste jaoks walmis olema.

„Kuum, ah?" karjus Sim, „wõi weel ei ole kuum! Kuid mitte nii kuum, kui seal, kuhu siis sattute kui ainult puutute traati! Pole wiga, Kahupea", lisas ta siis weel juure. „Ma olen sulle ammu rääkinud, et need Marsdeni cow-boyd ei ole muud kui ainult kelkpüksid. Hüüa, et kari siia aetaks".

Kuid Kahupea ei liigutanud. Tema suu läks lahti, kuid käed tõusid ootamatalt peakohale püsti. Ta waatas hirmunult Gormani peale, kelle käes oli korraga kaks rewolwrit, mis sihtisid talle otse kõhtu.

„Käed üles, teie mõlemad!" karjus Gorman koguni teise häälega. „Ruttu! Sekund — ja teie olete teises ilmas. Dshakson, wõtke neilt rewolwrid ära. Tehke tühjaks ja andke siis tagasi. Nüüd hobuste seljast maha, herrad. Ettewaatlikult, muidu kukkute. Dshakson, andke Kahupeale traat ja mister Simile naelad. Ma ütlesin, et minu jaoks on liig kuum töötada, kuid teie jaoks on see gümnastika wäga hea. Noh, liigutage, liigutage!"

Lõksu langenud cow-boyd andsid wastu tahtmist alla, liikudes aeglaselt ja piiludes oma seltsiliste poole, kes karja juure jäänud ja kes nähtawasti nägid, et asi paha, künka otsa olid sõitnud ja waatasid tiigi poole, käega päikese eest silmi hoides.

„Dshakson, waata, et need herrad hästi tööd teeks," ütles Gorman automaat püssi tupest wälja wõttes.

Ilma, et hobuse seljast oleks maha tulnud, laskis ta kaks pauku, ning kaks tolmu hunikut kerkisid just otse hobuste nina all. Järsult ümber pöörates kihutasid cow-boyd kumbki omale poole, nähtawasti püüdes joogikohta haarata sisse kummagilt poolt.

Gorman raputas pead.

„No küll on lollid. Ma ju hoiatasin neid, nüüd pean aga ka nende hobuseid haawama, kes süüdi ainult selles, et nende seljas sõidawad nii jonnakad eeslid. Waadake, et naelad õieti löödud oleks, Dshakson."

Kumbki sunnitöölise näoilme oli weider. Dshakson sundis ja karjus nagu mõni kümnik laiskade tööliste kallal.

Küürutades, hoides käes püssi, jooksis Gorman ligemale künkale ja heitis maha. Mõõtes silmega maa, sihtis. Samal ajal pööras üks ratsanikkudest järsult tiigi poole ja kihutas mööda aia äärt karjudes midagi seltsimehele. Samal silmapilgul nägi Gorman kolmandat ratsanikku, kes ka tiigi poole sõitis.

„Weel üks! Aga tore hobune! Ee . . See on ju neiu!"

Ta wilistas tasa ja künkalt alla tulles läks tiigi juure hoides püssi kaenla all. Sim ja Kahupea tegid palehigis tööd ja Dshakson sundis neid nii, et ei annud mahti nägugi pühkida. Töö oli pooleldi walmis.

Mõlemad cow-boyd jõudsid kohale ühes neiuga. Sim ja Kahupea jatkasid oma tööd samal ajal kui Sally Dekster järsult peatas oma hobuse, kes tagumiste jalgade peale püsti ajas.

„Mis te siin teete?" karjus neiu.

Kahupea naeratas lollakalt. Sim püüdis naljatades asjast üle saada.

„Puhastame omal küüsa," ütles ta.

Neiu wihastas ja lõi piitsaga nii, et Sim wandudes tagasi põrkas.

„Nad parandasid aeda, kus traat läbi lõigatud, miss Dekster", rääkis Gorman kumardades.

Sally Dekster tõukas kannukstega hobust ja kargas edasi peaaegu puudutades Gormani, kes kohast ei liikunud. Hobune norskas.

„Jätke järele, teie argpüksid!" karjus neiu wihast keedes ja tema lõkendaw nägu oli ilus. „Purustage aed! Lõigake traat läbi".

Mõlemad cow-boyd waatasid üksteise otsa ja kõõriti rewolwri peale Dshaksoni käes.

Gorman pani mõlemad käed rewolwrite peale ja cow-boyd miss Deksteri selja taga tundes, et jõu ülekaal Gormani pool, kelle kärmust ja osawust nad

juba oskasid hinnata, istusid waikides. Neiu waatas kõigi otsa.

„On teil kellegil traadikäärid?"

Kõik waikisid. Nähes Simi taskus kääride wart pööras ta selle poole:

„Anna mulle käärid, Sim, ma ise lõikan traadid katki".

„Kui te seda teete, miss Dekster," sõnas Gorman rahulikult, siis pean ma neid isandaid uuesti seda parandada laskma. Ainult asjata ajakulu."

Neiu sai aru, et asjata on waielda.

„Kahju, et ma meesterahwas ei ole" ütles ta rõhutades, et ta teha ei saa nii kui tahaks. Kuid Gormani wastus tegi teda hoopis wihaseks.

„Mul ka kahju!" wastas see.

Nende waated puutusid kokku ja kumbki ei lasknud oma silmi esimesena langeda. Neiu silmaterad muutusid wäikseks ja ripsmed wärisesid äritusest. Kumardades sadulas ütles ta nii tasa, et keegi muu peale Gormani teda ei kuulnud:

„Ma wihkan teid, Gorman! Oh, kuis ma teid wihkan!"

Arusaadaw, Gormani silmist sai ta aru, et oleks ta meesterahwas olnud, asjakäik oleks hoopis teine olnud ja ainult see, et ta naisteraswas, päästis teda. Tema sõnu wõttis Gorman wastu pilkawa naeratusega.

Neiu kees wihast.

„Teie olete palgatud mõrtsuk!" karjus ta. „Õigus selle joogikoha peale oli meie fermal weel enne

seda, kui isa ta ostis. Üle kolmekümne lehma koolis mul ära teie kihwti pärast!"

„Mis kihwti?"

„No ja, kihwti! . . Kihwti oli kiwisoolasse raputatud. Loomad lakkusid ja surid hirmsas janus ja piinas. Kas see ei ole tapmine!"

„Teate mis, preili", ütles Gorman. „Mina tulin alles eila ja mind terwitas see paar, kes praegu lahkesti aeda parandab. Teie ei wõi mind süüdistada selles, et teie loomi ärakihwtitati. Ma usun ka, et Dshim Marsden selle nurjatusega walmis ei saanud. Uskuge, mul on teie süüta loomadest tõsiselt kahju. Marsden mind palganud ei ole, kuid ma täidan kõigis tema asjet. Kahjuks ei ole ta weel arusaamisele tulnud ja mul ei ole ainustki aimdust, mispärast ta selle aia tiigile ette lasi teha. . ."

„Ring „D"-l on täieline õigus tiigi peale!" hüüdis neiu.

„See on teie arwamine, preili. Kelle seadusline õigus on — õiendab kohus. Aga seni me teame, et loomad said ära kihwtitud, et traat katki lõigati, et olid kokkupõrkamised ja et Dshimi peale lasti nurga tagant".

„Teie Dshakson laskis pimedas Gregori peale. Laskis esimesena ja haawas teda käest".

Dshakson ja Gregor waatasid üksteise otsa. Seni kuulasid nad ainult waikselt pealt walmis olles nii sõna kui teoga.

„Tõesti ei tea, kumb ennem laskis," sõnas Dshakson. „Meie olime mõlemad kangesti ärritatud. Kuid arwan, et kui ma oleks haawand Gre-

gori paremat kätt enne, siis kahtlane, et ta mul kõrwaleheest läbi oleks lasknud. Igal juhtumisel meie laskfime wististe korraga."

„Tõsi," kinnitas Gregor. Sally Dekster waatas tema peale kurjalt. Siis pööras uuesti Gormani poole.

„Teie süüdistate mind Dshim Marsdeni elukallale kippumises?

„Ei, preili, ma ei süüdista teid millegis. Ka teie cow-boysi mitte. On teil üks paar, kes niisuguse nurjatusega walmis saaks, needsamad, kes mul siin praegu armulikult abiks on, kuid nagu ma tean, on nad juhuslisselt teie ferma peal ja pealegi ei ole nad sel ööl kodus olnud. Kuid mitte selles ei seisa asi. Lähme tiigi küsimuse juure tagasi. Ütleme, meie teeme waherahu. Las teie loomad, käiwad joomas, kuni kohus otsustanud pole, kelle oma on tiik. Ja siis loeme, et ei meie ega teie cow-boyd ei ole Marsdeni peale laskmises süüdi ja teie juba uskuge meie sõna selles, et meie ei ole süüdi teie karja kihwtitamises. Mis te arwate sellest? Teeme waherahu? Waenulikud tegewused lõpetame ja katsume üheskoos selgusele jõuda, kes laskis Marsdeni peale ja kes kihwtitas karja."

Neiu waatas kahtlewalt Gormani otsa ja küsis siis:

„Aga kes wastutab, et Dshim Marsden peab meie lepingut?"

„Ärge tundke endid haawatuna, miss Dekster, kuid teie nähtawasti tunnete inimesi wähe. Kui

mina sõna annan, — Dshim peab seda niisamuti kui mina."

Neiu raputas pead. Kuid uskmatuse ilme oli kadunud ta näolt. Siis kummardas ta ja ulatas käe. Gorman wõttis kinda ära ja pigistas.

„Ma olen nõus, mister Gorman," rääkis neiu. „Kuid ma usun teid, mitte Dshim Marsdeni. Tema wastu ei ole mul põrmugi usaldust."

Gorman waikis, rahustades teda talle wiimase sõna jätmisega.

„Hea küll, Dshakson," hüüdis ta siis Neegri poole minnes. Lase oma töölised lahti ja wõta nende käest riistad ära."

Kahupea ja Sim laadisid oma rewolwrid uuesti täis. Gorman ei pööranud nende peale mingisugust tähelpanu, kuid Sally Dekster pööras oma hobuse nende poole ja hüüdis:

„Teie olete mõlemad lahti lastud!"

„Lahtilastud?" küsis Sim. „Ilma ette teatamata."

Neiu naeris.

„Cow-boy lastakse siis lahti, kui ta tööga walmis ei saa. Ja teie tegite endid ise ametist lahti tund aega tagasi."

„Noh, seda me weel näeme!"

„Weel üks sõna," ütles neiu, „ja ma lasen teid mõlemaid jala fermasse tulla oma asjade järele."

Sim haaras rewolwri järele, kuid Kahupea peatas teda.

„Jala? Kes sunnib meid minema jala?"

Kui Gorman häbematat karistada jõudis, tõmbas neiu oma rewolwri wälja ja otsa Simi poole hoides, käskis:

„Mina sunnin! Sadulaist maha! Mõlemad!"

Kahupea tuli esimesena.

„See läheb teile kallis maksma!" kiristas Sim, kuid neiu ei pannud ta ähwardust tähelegi.

„Gregor, wõtke hobused," ütles ta ja noogutades Gormani poole lahkumiseks peaga, andis hobusele kannukseid ja kihutas tagasi.

Gregor läks hobustega.

Sim sülitas talle järele ja wandus.

Siis hakasid nad kahekesi jala ferma Ring „D" poole minema.

„On neil pikk tee?" küsis Gorman Dshaksonilt.

„Penikoormat seitse, kaheksa. Miss Dekster on tuline neiu. Tõmbas rewolwri wälja enne kui mina jõudsin. Ilus ja tujukas. See kes ta meheks saab, peab ka wäle olema, muidu seob ta selle kinni käsist ja jalust nagu wasika."

Kuues peatükk.

Ferma peale tagasi pöörates kuulis Gorman, et Lou ise tema wankrit linna tagasi wiima oli läinud, kuna seda ükskõik kes cow-boydest teha oleks wõinud. Teine cow-boy Dshons oli ka linna läinud ilma et wankrit oleks tarwitanud ja see läbi oma hobust hoidnud.

„Dshons ja Lou on wihased“, tähendas see peale Dshakson.

Gorman läks Marsdeni waatama ja leidis selle terwise juba kaunis parema.

„Paari päewa pärast oled jalul“, tähendas Gorman.

„Tunnen weel enese nõrgana... Kas ma palju sonisin?“

Marsdeni kahwatu nägu läks punaseks, kui Gorman pead noogutas.

„Sa ajasid kõike lori, siis rääkisid neiust, sõrmusest, laulatus sõrmusest...“

„Kas ma ta nime nimetasin?“

„Aga kas sa paljudega oled läbi käind?“

„Sa ju tead, ma armastan naisseltskonda... Ja oma wahel öeldud, tahtsin naist wõtta. Loomulikult käisin ma siis paljudega läbi, et nende hulgast kõige paremat wälja walida. Wõib olla, et ma küll seda wäärt ei ole, kuid waja on ikka inimest tunda kõigist küljest kui end temaga eluksajaks siduda. Noh, olid Lucy Bigger — tema isal on pood linnas; siis weel Minni Haley, Lisabeth Pennok, Heil Wait...“

„Pea, pea... Oled sa mõnega neist kihlatud ka?“

„Mitte just lõpulikult. Siiski jutud käiwad. Kõik nad wäga kenad naisterahwad, kuid ei usu, et nendega läbi saan“.

„Näen, et sa kaunis ettewaatlik oled. Aga kuidas on lugu Sally Deksteriga? Nähtawasti kuni riiuni olite suured sõbrad. Ma ei küsiks, aga

ma pean siiski teadma, kuidas asi seisab. Ütlen sulle otsekoheselt, olen teda kõigest kolm korda näinud ja täna hommikul tegime wee joogikoha asjus waherahu. Tema loomad on ära kihwtitud ja surewad janupiinas. Ma ütlesin, et ma niisugune inimene ei ole, et piinata süütuid loomi. Nii otsustasime asja lahtiseks jätta, kuni kohus asja lahendab, kellel õigus, kellel mitte".

Minutit paar lamas Marsden liikumatalt silmad kinni.

„Sa tegid hästi sõber", ütles ta siis. „Ma olen sinuga nõus. Ainult alatu kelm wõib niisuguse nurjatusega walmis saada. Aga miss Sally — ei ole ilmas tema sarnast naisterahwast! Uhke, julge, aus ja wälimus — noh, nägid ise. Ta wõib olla heaks sõbraks, kardetawaks waenlaseks ja, usun, üliheaks naiseks. Ma mõtlesin, et meie wahel läheb kõik hästi... Ma tegin talle ka juba ükskord ettepaneku..."

„Noh, lükkas tagasi?"

„Weel hullem... Ta rääkis, ma lootsin, et te mu kätt palute, ma ootasin seda, et teile otse näkku ütelda, mis ma teist arwan. Mitte seda, et hulga tüdrukute ümber lipitsete... On weel teisi asju, mis ma teist tean ja teie peate aru saama, et nende pärast ükski korralik naisterahwas teie seltskonda ei soowi. Kui mu isa elaks, ta õpetaks teid selle eest, et julgete mulle armastusest rääkida. Mul ei ole ka wenda ja sugulaste poole pöörata ma ei taha. Ma olen naisterahwas ja tasun teile nagu naisterahwas. Minu wastus on: ei! ei! —

ka siis kui mul teie ja surma wahel walida oleks!.. Kasige minema, räägib, ja teie ei tohi üle piiri minu pinnale astu. Ajage oma asju ja jätke mind rahule... Siis pööras ümber ja kadus, ilma et ma oleks saand sõnagi rääkida... Usu, ma jäin nagu loll seisma... Ma ei olnud midagi paha teinud, kedagi petnud... Weel wähem, mis Sally Deksteri eriti oleks wõind pahandada... Teotada teda sellega, et armastust awaldada... Ma olin haawatud ja wiha wõttis wõimust... Siis käskisin tiigile aia ette teha ja siit see lugu lahti läks... Nüüd olen jälle rahulik. Hea, et sa selle wahe-rahu tegid. Alandaw on naisterahwaga riielda. Mispärast küll tema mind ei salli? Kes kihwtitas ta loomad? Kes laskis minu peale? Selles on tegew kellegi käsi. Waat, mispärast ma sinu järele saatsingi... Aga kui ma Sally Deksteriga ära ei saa leppida, siis ei taha ma ka terweks saada... Wõib olla, sina ei saa sellest aru, aga minule on ta kõik".

„Wõib olla, kuid kui see minu wõimuses on, siin minu sõna — ma teen teie wahekorra heaks!"

Sõbrad pigistasid üksteise kätt.

Et oma ärewust warjata, küsis Marsden paberossi ja weidi aega suitsetasid mõlemad waikides.

„Teenib Lou sinu juures kaua?" küsis Gorman.

„Aastat kaks".

„Hea töömees?"

„On paremaid. Enne teenis fermal Ring „D" ja lahkus sealt, kui wana Dekster suri. Rää-

kis, ei tahtwat enam teenida. Mul oli aga siis parajasti walitsejat waja. Ei meeldi ta sulle?"

„Mitte iseäranis. Ja Li-Wung ei salli teda niigipalju". — Ja Gorman jutustas.

„Imelik", tähendas Marsden, „Li-Wung teenis enne ka fermal Ring „D"."

„Ja mispärast see ära tuli?"

Marsden naeratas.

„Rääkis, et naisterahwad olla alati köögis ja toppida igale poole oma nina".

„Nähtawasti meeldib sulle kõik, mis ferma Ring „D"-st pärit", tähendas see peale Gorman ja küsis:

„Lou rääkis, et sind lasti kuuliga kaliiber kolmkümmend kolm?"

„Jah. Mul on kuulgi alles . . . Tahad näha?"

„Ei. Kaliiber kolmkümmend kolm on kaunis harilik. Ma nägin, sinu püssi kaliiber oli ka kolmkümmend kolm. Seisis seinal laetuna".

„Laetud? Iialgi elus ei pane ma laetud püssi seinale. Mäletad seda õnnetut lugu fermeri naisega? Wiimast korda käisin ma selle püssiga jahil kaks kuud tagasi ja mäletan wäga hästi, et ma kuulid wälja wõtsin enne kui seinale panin".

„Wõib olla, ma eksisin," ütles Gorman lihtsalt soowides haiget rahustada. Siis rääkis edasi:

„Lou ütles mulle, et sul olla waenlasi, Dshim. Lahtilastud töölised ja raudtee rööwlid. Ta usub, et keegi neist sind laskis.

„Raske ütelda. Ei usu, et töölised. Kuid raudtee röövlid — see on teine asi. Siin on tegewuses päris kurjategijate kari. Esmalt toimisid paar kuritööd, röövisid panga puhtaks ja postiwankri. Wiimaks ajasid hinge täis. Politseinik meil arg ja aeglane. Ja nii kui kuulsime, et kurjategijad rongi puhtaks röövisid, korjasin nelikümmend inimest, jälgisime salga üles ja püüdsime kaks kinni. Teistel läks korda ära põgeneda. Kinniwõetud istuwad wangis, teised peidawad endid ümbruses. Ootawad kuni nad ära unustatakse. Mõni nendest, wõid olla minu peale laskis, sest mina korraldasin nende tagaajamist."

Gorman muutis jutuainet ja rääkis hommikusest juhtumisest tiigi juures. Warsti wäsis haige ja uinus. Gorman istus tema juures ja suitsetas.

Kuni ta endamisi mõtles, tuli Li-Wung tasahiljukesi tuppa ja tema alati ükskõikne nägu oli äritusest wiltu kistud ning silmad jooksid rahutult.

„Tule sina ruttu," ütles ta sosinal pilku magawa peremehe peale heites. „Lou on päris hull. Kardan, ta tapab Dshaksoni. Siis istus hobuse selga ja sõitis kui kurat!"

Seitsmes peatükk.

Gorman leidis cow-boyd hunikus koos kontoris, kus elas Lou ja kust kanti kedagi wälja tekkidesse mässitult. Kantaw oli Dshakson, läbipeksetud ja haawatud, riided katkirebitud ja werised.

Gormani nägu läks pilwe.

„Kakelus?“ küsis ta.

„Jah,“ wastas üks cow-boydest. „Lou tuli linnast tagasi kangesti joobnud. Meie mängisime kontoris kaarta. Peremees lubas seda alati, kuid Lou kärgatas, et ta tahab üksi olla. Meie otsustasime enne mängu lõpuni mängida. Siin hakkas Lou rääkima, et terwe Dogi linn teada, kuidas teie Dshaksoniga hommiku lehmi ära ajasite ja nimetada teid argpüksteks. Dshakson oli siin ja hakkas wastu. Meie kõik peale Lou olime ilma rewolwriteta. Ja kui Dshakson nimetas teda waletajaks, tõmbas Lou rewolwri wälja ja tahtis lasta, kuid ma lõin tal selle käest ära. Siis tormas Lou Dshaksonile rusikatega kallale; me näeme, et siin harilik kakelus ja et Dshakson ise selle wäljakutsus. Meie otsustasime mitte segada, olgugi et niisugune kakelus õige ei ole, sest et Lou on Dshaksonist pool puuda raskem. Dshakson andis kaks, kolm hoopi, nii et Lou tuikus, kuid jõud oli ikka Lou pool. Ta ajas Dshaksoni nurka ning peksis, mis kätte juhtus. Dshakson andis muidugi igale hoobile wastu. Oleks meie siis wahele seganud, Dshakson poleks meile seda kunagi andeks annud. Wiimaks läks Loul korda Dshaksoni lõuga pahema käega üles tõsta ja selle järele andis ta parema käega niisuguse hoobi, et Dshakson kukkus ja peaga wastu põrandat lendas nagu kiwiga wastu puud. Selle kahekordse hoobi järele ta meelemärkuse kaotaski.“

Gorman pööras Dshaksoni silmad pahempidi ja tuli otsusele, et karta pole midagi.

Lou aga, nagu selgus, oli pärast kakelust oma asjad kokku wõtnud, hobuse sadulasse pannud ja ära sõitnud nähtawasti jäädawalt. Ta leidis wist, et ta teenistus kauem enam kesta ei wõinud, kus ta nii selgelt oma poolehoidu Kahupea ja Simi kasuks wälja näitas.

Gormanil oli ainult kahju, et tema kontoris ei olnud, et tema ei saanud wõidelda Louga rewolwritega wõi rusikatega.

„Õhtusöök on walmis," tuli Gormani juurde Li-Wung. „Ma löön gongi."

„Muidugi."

Seal rääkis Li-Wung:

„Mina teenisin ühes Louga ferma Ring „D". Ei ole hea inimene. Sugugi mitte hea. Joob. Warastab. Lipitseb miss Sally ümber, see aga waatab tema kui mõne aiaroika wõi kiwi peale. Üks päew ma kuulasin. Lou tahab suudelda kätt, miss ei anna. Siis haaras wägisi ja tahtis näkku suudelda. O-o!" — Li-Wung laotas waimustuses käsa. „Kuidas miss Sally teda peksis. Lou kiristas hambaid ja lubas kätte maksta. Teisel päewal läks ta ära".

Pärast õhtusööki läks Gorman künkale pingi peale ja mõtles. Tal näis, et ta juba oma ümbritsewaist asjest haru hakkab saama. Ta püüdis olla, mis wähegi wõib erapooletu, kuid kõik kuri kogus Lou pea peale. Sel ööl kui peremehe peale lasti, tulnud Lou kõige hiljem ja teiste seletuste

järele, olnud kangesti erutud ning hingeldanud, nagu oleks kusagilt jooksnud. Siis — laetud püss kolmkümmend kolm, mis rutates seinale pandud. Ka polnud ta millegiga rahul, mida ta küll warjata püüdis. Ning Li-Wungi sõnade järele, nii tema kui Marsden armastasid Sally Deksteri. Kas ei wõinud üks wõistleja teise peale lasta? Ja kes ajas Marsdenist neiule kõiksugu hulle jutte, kui mitte tema?

Seal tuli Gormanil meelde tema teine kokkupuutumine Sally Deksteriga. Ta mäletas Lou rahutust, kui neiu küsis, kes see Karmen on. „Ma usun, peremees wõtaks ta wist oma manuliseks" — selles üteluses oli toon, et neiu Karmeni mitte niisuguse wanana ette ei kujutaks kui ta oli. Gorman ise oli nii eksinud, kui talle esimest korda Karmeni nimetati.

Jah. Loud ei tohi silmist lasta. Waja on juba homme hommiku Dogi sõita.

Ta suitsetas ... Kujud tema waimusilmis, mis wäljakutsunud mõtted, sulasid aegapidi. Nende asemele kerkis noore pruuni juukstega ja põlewate silmadega neiu kuju. Ta nägi jälle tema wihaseid silme, tundis wäikese käe wajutust. Midagi sarnast ei olnud temaga enne olnud. Mingisugune naisterahwas ei olnud talle enne pähe tulnud. Aga nüüd ei saanud ta eemale peletada selle neiu kuju ja mingisugune hääl nagu kinnitas alatasa: „Sa ei ole kunagi niisugust naisterahwast näinud, Gorman. Mitte kunagi. Ta on sulle. Dshim ka armastab teda, kuid neiu lükkas ta tagasi. Ta ütles sulle,

et ta sind ei salli, Gorman. Kui naisterahwas seda räägib, mõtleb ta midagi muud. See tähendab, sa mõjusid tema peale niisamuti nagu tema sinu peale. Sa puudutasid tema südant, nagu tema sinu. Ja ta on ilus. Kujuta teda ette kodus ... Sinu kodus ... Ja tema huuled sinu huultel!"

Gorman jahmatas. Silmapilkselt läks ta käsi rewolwri juure ja kui must wari põõsastest erines, oli Gormani rewolwer juba õhus.

„Senjor! Sõber! Ära lase!"

Kaks kätt tõusid õhku. Laia kübara all läikisid silmad. Gorman seletas nagu wurrusi. Tuleja oli meksikaanlane.

„Teie olete senjor Gorman? Mul on teile kiri. Kästakse kätte anda. Palutakse wastust".

Gorman wõttis kirja, mille meksikaanlane oma laia kübara alt nähtawale tõi. Kitsal ümbrikul ei olnud adressi. Paber oli paks, tihe. Kiri — naisterahwa oma. Ta hakkas lugema tiku tule walgel.

„Austud herra Gorman!

Kas ei wõiks ma teiega homme hommikul kohata Magusa Wee oja juures? Ma püüan seal olla kell kümme, kuid ma wõin ka hiljaks jääda. See kokkusaamine on mulle wäga tähtis ja ma usun, et teie aega kaotatuks ei loe. Kas teie ei wastaks kirjatoojast? Palun kellegile seni mitte midagi rääkida, kuni me äraõiendanud pole. Sellepärast saadangi Migueli mõne cow-boy asemel".

Sally Dekster.

Mõne tiku raiskamisel luges Gorman kirja kaks korda läbi. Tema süda põksus. Toon, milles kiri kirjutud, meeldis talle. Sally määras talle salajase kokkusaamise — tähendab, ta ei wihka teda mitte. Kuid kas ei ole see oma sõbra petmine, kui ta Marsdeni seljataga salaja?.. Ei. Just sõbra pärast, kes ilma neiuta elada ei saa, peab ta minema.

„Ütle oma saatjale — hea küll", ütles Gorman meksikaanlasele ja see läks tagasi, kadudes kuulmata öö pimedusse.

Kaheksas peatükk.

Haige juure pöörates rääkis Gorman üldistes sõnades Lou ärapõgenemisest, kuid waikis oma saadud kirjast. Miss Dekster palus teda saladust hoida. Esimest korda tundis Gorman omal Marsdeni ees piinlikku olewat.

Oodates kuni haige uinus, läks ta ka ise magama. Hommikul täitis ta walitseja kohuseid ja jagas mehed tööle. Siis läks ta Dshaksoni waatama, kes seisis norus enam oma haawatud enesearmastuse kui haawade eneste pärast.

„Poisid rääkisid, et sa oma eest seisid", rääkis Gorman ja tema südamlik toon julgustas cow-boyd. „Kuid teine kord ole ettewaatlik, ära kakle sellega, kes sinust raskem on. Kuid nina olla sa tal siiski tubliste lossi löönud".

„Ma tapan ta ära“, urises Dshakson. „Tema ronis enne rewolwri järele. Järgmine kord olen ka mina sõjariistus ja waatame siis, kumb enne trikli wajutab“.

Gorman noogutas kiitwalt peaga.

„Ole ainult hea ja ära kiirusta sellega“, sõnas ta siis. „Ma arwan, et Lou wõib weel enne mitmesuguste huwitawate küsimuste peale wastust anda. Aga kui surnukeha, ei ole ta ei ilus ega ka kasulik. Kui tuleb aeg teda tabada, on sinul eesõigus“.

Siis pöörates jutu teisele, küsis ta:

„Kas tapsite palju schakalisi wiimasel ajal?“

Dshakson waatas imestanult talle otsa:

„Schakalisi? Sel aastal nagu ma mäletan, mitte ühte“.

„Hm . . . Tead sa, kelle käes on kihwt, kas mitte Lou käes?“

Dshakson hakkas arusaama.

„Ei. Schakaliste kihwt oli alati peremehe käes, ainult wiimasel ajal tal midagi ei olnud. Kord oli meil kihwti nahkade puhastamiseks waja, kuid terwe ferma peal ei olnud seda kübetki“.

„Ma leidsin selle kontorist laua sahtlist“, ütles Gorman tühja purgikest näidates, mille põhja küljes weel olid walge pulbri jäljed. Kaanel oli ainsa Dogis olewa aptegi sildike pealkirjaga: „Ettewaatust, kihwt“!

„Apteek peab igatahes punktipealset kihwtiostjate nimekirja,“ jatkas Gorman. „Kui Lou kihwti ostis, siis ütles muidugi, et see schakalite jaoks, ja apteekril, teades, et ta Marsdeni ferma walit-

seja, ei olnud mingit põhjust kahelda. Mind huwitab, mis kuupäewal kihwt osteti ja kes selle kättesaamiseks allakirjutas. Kui see Lou, siis, mis ta sellega tegi. Selles purgikeses on küllalt niipalju kihwti, et temaga terwe karja ära häwitada. Ma tahan homme Dogi sõita. Tuled kaasa?"

„Muidugi. Kuid seekord wõtan rewolwri kaasa."

„Hea küll. Nüüd lähme aga sööma."

Cow-boyd wõtsid neid rõõmuga wastu, nagu ei oleks eila midagi olnudki. Ja nähes, et teised Dshaksoni ülespidamist heaks kiitsid, muutus selle tuju hoopis lõbusaks.

Umbes kell seitse hommikul pani Gorman ühe Marsdeni hobustest sadula, et Neegrit linnasõiduks jätta. Ta kuulis, et Magusa Wee 'oja on Marsdeni fermast kaksteistkümmend penikoormat ja Ring „D" fermast neli penikoormat eemal. Nähtawasti oli saladus miss Deksterile wäga tarwilik.

Kell kümme oli Gorman juba pilliroogude juures, mis oja warjasid. Neidu weel ei olnud, kuid Gorman, kes ümbrust wähe tundis, ei teadnud wastu ka sõita. Kuid kirjas oli öeldud, et wõib ka hiljaks jääda.

Gorman jootis hobuse ära ja ootas rahulikult kuni kella üheteistkümnendani. Kauem oodata ei olnud mõtet.

Kas ei olnud siin mõni lõks? Ei wõind olla, et niisugune neiu, nagu Sally Dekster, laskis teda siia sõita lihtsalt lolluse pärast. Mistarwis oli talle waja Gormani äraolek fermalt?

Wõib olla, tahtis lihtsalt naiselikult kätte tasuda juhtumist kübaraga esimese kohtamise puhul Dogis.

Tusane Gorman kiskus kirja puruks ja wiskas tuule järele. Siis pööras koju tagasi. Puhkanud ja wärsket ojarohtu söönud hobune jooksis rõõmsalt ja warsti oli Gorman weel ainult kolm penikoormat fermast.

Korraga nägi Gorman kaugel eel tolmupilwe ja selles ratsanikku, kes kihutas täiel jõul, wedades oma järel teist waba hobust. See oli Dshakson ja Neeger.

„Mis juhtus?" küsis Gorman.

„Wahetage ruttu hobune. Üks meitest nägi, et te siia poole sõitsite ja mina ruttasin teile wastu niipea kui kuulda sain."

„Mis asja?"

„Lubja rünka ligidal sillal on postiwanker ära rööwitud. Üks kurjeer on tapetud, teine haawatud. Sõitjad on paljaks riisutud ja kullakast Sinabari kaewanduste jaoks ära wiidud. Wiis rööwlit karanud põõsastest wälja ja karjunud: „Käed üles!" Sepp Hank tahtnud rewolwrit tõmmata; kuid saanud kohe kolm kuuli rindu. Surnud kohe. Teine saanud kuuli jalga. Suure waewaga saanud wigastatud wanker Dogi ja terwe linn on jalul. Politseinik ja paarkümmend ratsanikku on tagaajama kihutanud, kuid keda nad kätte saawad?! Linn on ärewuses, kawatsetakse omakohut. Dshons kihutas praegu Dogist tagasi ja teatas, et rahwahulk ratsa ja automobiilides tõttab meie fermi purustama."

„Meie fermi?“

„Röövlid olid näokatetes ja hobuste märgid poriga üle waabatud. Kuid nende juht sõitis ratsa musta hobuse seljas, hoides kahte rewolwrit ja oli riides punkt nii kui teie. Saate aru? Kutsar ja reisijad kirjeldasid röövlid ja kuulujutu kandjad rääkisid kogu linnas, et juht olite teie. Lou, Kahupea, Sim ja Keno muidugi püüdsid kõige enam. rahwahulk usub kõike kõmu. Teie sattusite tülli niipea kui Dogi tulite. Trahteripidaja andis prii kostituse ja nõuab omakohut. Kui nad teid aga kätte saawad — mingisugune seletus ei aita.“

„Kus on Lubja rünk?“

„Penikoormat kümme lõuna-ida poole.“

„Aga mina olin penikoormat kaksteistkümmend hoopil teisel pool, Magusa Wee oja juures. Kuid mul ei ole selleks tõendusi, Dshakson?“

„Kelle asi see on, kas on teil tõendusi wõi mitte. Rahwahulk on täisjoonud ja poob teid esimese telegrafi tulba otsa üles. Waja on põgeneda.“

Gorman kahtles.

„Ei saa teie ju terwest rahwahulgast jagu,“ seletas Dshakson. „Aga meie cow-boyd peawad neid seni kinni kuni kaote. Siis kui tõsised röövlid üles leitakse, annan teile teada.“

„Sul on õigus,“ ütles Gorman. „Waja on õiged röövlid üles leida. Kuni nad tabatud ei ole — määratakse minu pea eest hind. Kuid mina nad leian. Tahad mind aidata?“

Dshakson waatas imestusega tema otsa. Gorman oli aga täitsa rahulik ja rääkis nagu oleks jutt mõne kadunud lehma otsimisest.

„Ma olen teiega!“ ütles noor cow=boy. „Tahate weel mehi? Meie poisid tulewad rõõmuga.“

„Ei. Palju rahwast ainult rikuwad asja. Tolm, kisa, kära ja muud midagi. Ma näen, sa oled lisa rewolwri kaasa wõtnud ja automaat püssi. Su ajud töötawad hästi, Dshakson.“

„Dshakson punastas kiitusest.

„Las fermal ei tea, kus mina olen. Poisid tunnistawad, et mind hommikust saadik näinud ei ole. Rahwahulk läheb warsti laiali. Meie aga läheme silla juure ja waatame, kas sinna ei ole mingisuguseid jälgi maha jäänud, kui see politseinik neid oma karjaga aga juba ära ei tallanud. Ma istun Neegri selga, aga selle hobuse laseme lahti. Ta leiab fermi üles ja see on meie poistele täheks, et sa mind ülesleidsid.“

Gorman istus Neegri selga ja hobune ilma ratsanikuta hakkas fermi poole tagasi minema.

Mõlemad ratsanikud kihutasid Lubja künka poole.

Gorman kahetses, et Dshimi temaga ei olnud nagu wanal heal ajal. Kuid ka Dshakson oli hea abiline. Ja siis püüdis juba Marsden kaks röövlit kinni ning Gormani käes oli järg teisi kinni püüda.

Üheksas peatükk.

Dshakson näitas jalgtee peale, mida mööda nad rutemini sillani jõuaks. Tee läks üle mägede, mis kaetud paksu metsaga. Tuli üles ja alla ronida mööda järske mäekülgi.

„Meie hakame oma otsimisi seal, kus sündis kallaletungimine,“ ütles Gorman. Ära unusta, et kuld oli kasti sees. Röövlid olid aga ratsa. Et mitte kastiga jannata, pidid nad selle katki lõhkuma ja kulla ärajagama. Sellepärast otsime kasti lõhkumise jälgi. See sõit ei ole lõbusõit.“

„Seda ma tean. Ka mul on oma arwed Louga."

Nad sõitsid juba fermi Ring „D" maad mööda. Mäelt olid näha hooned ja aiad. Jõudes orgu, peatasid ratsanikud hobused kinni ja kuulatasid. Eemalt kuuldus kapjade plagin Gorman hüppas Neegri seljast maha ja ronis puu otsa. Eemalt tuli hulk ratsanikke.

„Need on Ring „D" cow-boyd," ütles ta. „Sul, Dshakson, ei ole nendega wiha, sõida wastu, küsi milles asi."

Dshakson sõitis teele ja hüüdis. Ratsanikud pöörasid nagu linnud lennul järsult ringi ja kihutasid Dshaksonile wastu. Kõige ees oli Gregor.

Oli lühike sõnawahetus, mille järele Dshakson kohe ümber pööras ja Gormani poole kihutas. Oli selge, et Ring „D" cow-boyd ei olnud waenulised, muidu ei oleks Dshakson Gormani peidukohta wäljaannud.

„Nad otsiwad Sally Deksteri!" hüüdis Dshakson hobust peatades. „Ta sõitnud wara hommikul ära ja ütelnud neegrieidele, et tuleb kella kümneks tagasi. Seda sama ütelnud ta ka Gregorile. Tulnud lõuna — ikka teda ei ole. Neegrieit leidnud Sally toas kirja ja annud Gregorile. Räägitakse, selle kirja toonud meksikaanlane eila õhtul ja kannud teie allkirja."

Dshakson waatas uuriwalt Gormani otsa, kuid selle nägu oli nagu kiwist walatud. Selle järele jatkas rääkija:

„Kirjas seisnud, et teie tahate temaga kokku saada, et tiigi küsimust lahendada. Kohaks olnud Öökulli kuristik."

„Öökulli kuristik!"

„Jah. Seesama koht, kus teil kübarast läbi lasti, kui linnast fermile tulite."

„See on Kahupea ja Simi töö. Sõidame."

Gorman andis Neegrile kannukseid, kes niisuguse ümberkäimisega harjunud polnud, ja sõitis ratsanikkele wastu, kes waatasid tema peale kahtlustawa pilguga.

„Poisid, mina ei saatnud miss Sallyle mingisugust kirja," algas ta. „Ma ise sain kirja, mis tema allkirja kandis ja milles mulle kokkusaamine määrati Magusa Wee oja juures. Tõi mulle ta wana meksikaanlane."

„On see kiri teil kaasas?“ küsis Gregor.

„Ei. Ma kiskusin ta katki.“

Mõlemad waatasid weidi aega üksteise otsa.

„Kirja miss Sallyle tõi ka meksikaanlane, hulgus nimega Pablo Martinets. Temaga räägin ma hiljem ja kuulen tõtt rewolwri wõi dollariga. Siin on see kiri.“

Gorman luges ta läbi. Käekirjal oli niisama wähe sarnadust tema omaga, kui teisel kirjal arwatawasti miss Deksteri omaga. Mõni Lou wõi Kahupea kallike, kes wast kord ka paremaid päiwi näinud, ehk kirjutas. Ja ka Lou ise wõis mõlemad kirjad kirjutada, sest nii miss Dekster kui ka Gorman ei tunnud üksteise kirja.

Gorman wõttis taskust pliiatsi ja kirjutas kirja sisu selle teisele poole ümber.

„Siin on minu käekiri, poisid,“ ütles ta. Ise näete, kus wahe.“

Cow-boyd wõrdlesid kirja. Nende kahtlus kadus.

„Kas Öökulli kuristikus käisite?“ küsis Gorman.

„Kõige pealt. Tema oli seal olnud. Meie nägime jälgi liiwal, kus ta maas oli kõndinud ja ootanud. Mingisuguseid wõitlustundemärke ei olnud. Wististe wiskasid röövlid tema peale lassoo ja sidusid kinni.“

Igaüks ratsanikkest kujutas omale ette mahatõmmatud naisterahwast, keda weetakse mööda liiwa köie otsas ja igaüks otsustas omas südames kätte tasuda.

„Mis kella ajal rööwiti post?“ küsis Gorman. „Kas keegi teab?“

„Ta oli sillal umbes kell kaheksa hommikul,“ teatas üks cow-boydest. „Röövlid wõisid sealt Öökulli kuristikku sõita otse üle põllu.“

„Aga wõib olla, jagunesid nad kaheks — ühed wiisid kulla, teised tüdruku.“

„Kõige pealt peame silla juure minema“, ütles Gorman. „Ja aega raisata ei ole“.

Gormani ja Dshaksoni hobused olid wärskemad ja sõitsid kõige ees. Warsti jõutigi silla juure ja seal jagunesid ratsanikud jälgede otsimiseks laiali.

Gorman leidis warsti lõhutud kullakasti, mille lukk purustud rewolwri kuulidega.

Maa kasti ümber oli kapjade ja saapaste jälgi täis. Nähtawasti oli siin ka saagi jagamine olnud. Edasi näitasid jäljed, et röövlid olid lõunapoole läinud.

„Kui politseinik need jäljed leidiski", tähendas Djhakson. „Siiski ta neid mööda ei läinud. See on juba raske mäng. Ja meie politseinik ei armasta eluga riskeerida".

Cow-boyd laskfid hobuseid puhata ja suitsetasid. Lõuna pool paistis hambuline mäehari. Puhtas õhus näis ta nii lähedal olewat. Pikad warjud ulatasid orgu.

Röövlite jäljed näitasid, et nad mägedesse olid läinud, kitsusesse kahe mäeharja wahel, mis Kirwesteks kutsuti.

„Nende mägede taga algab kõrbe", ütles Djhakson. „Niipalju kui mina tean, on ainult ühes kohas wett — Kasiiti kuristikus. See koht on juba aastat wiiskümmend kõiksugu mõrtsukate ja röövlite pesa. Sinna need röövlid ka läksidki. Kuid kas nendega on miss Dekster?"

„Nendega!" ütles Gorman. Miss Dekster on kas kuristikku wiidud wõi õnnelikult koju tagasi jõudnud. Kes soowib, mingu ferma peale tagasi, kuid mina sõidan Kasiiti kuristikku".

Üteldes seda, hakkas Gorman jälgi mööda minema. Ja cow-boyd järgnesid temale nagu üks mees.

Päike wajus ja warjud laiunesid rohtlaanes. Pime tuli ruttu ja ratsanikke kujud olid weel weidi sini taewa foonil näha.

Jälgesi oli ammugi wõimata näha, kuid nendetagi teati, kuhu röövlid läinud — sügawa tiigi juure Kasiiti kuristiku põhjas.

Kümnes peatükk.

Waikselt ja ilma mürata jõudsid nad mäejala juure. Kesk neid paljaid graniidi kalju rünkaid oligi Kasiiti kuristik. Käiku sinna, mis oli läänepoolses küljes, oli raske leida ka päewal. Ja ratsanikud otsisid, kas ei leia kalju-

seinas pragu, mis pidi tähendamagi sissekäiku. Wiimaks leidis Gorman ta.

Dshaksoni sõnade järele see sissekäik, kuhu waewalt üks inimene mahtus, ulatas edasi mitukümmend sammu. Seinad olid nii ligi, et tundus nagu oleks nad pealt koos, kuid üksik täht ülewal, mis alt näha oli, kinnitas, et pragu kaheks jagab.

Edasi läks käik häkki suureks ja moodustas oru täis kõiksugu kiwa, ühed olid nagu hiigla sammbad, teised kui piramiidid.

„Kui nad weel seal, siis paneme nad lõksu", tähendas Dshakson. „Teist wäljapääsu ei ole".

„Mõtled sa seni oodata, kuni nad wälja tulewad?" küsis Gorman.

„Ei. Siis tuleb kaua oodata. Üks inimene wõib siin kuu aega piiramisele wastu panna. Ja ma usun, et röövlitel toidumoona jatkub. Lou pole loll. Muidugi on ka waht wälja pantud. Ja kui meie ka sisse pääseme, nad lasewad meid kiwide tagant wiimaseni maha. Kui ei usu, lähme ja näete ise".

„Lähme", ütles Gorman.

Rewolwritega käes läksid nad mööda kitsast käiku. Paarkümmend sammu ära käies nägid nad kiwidel tule wastukuma. Nad jõudsid pöörangule, ja seal, kus käik muutus awaramaks, seisis waht.

Nad ronisid edasi. Jõudes kõhuli kiwini, mis peaaegu takistas sissepääsu, tõusis Gorman püsti ja waatas kiwi ja kaljuseina wahelt.

Waht, kes tule ääres istus ja erutult kuulas, nagu aimaks mingit hädaohtu, oli Kahupea. Nähtawasti talle wahiamet ei meeldinud.

Ligemale minna enam ei wõinud. Lasta Gorman ei usaldanud, kartes segadust sünnitada.

Weidi kaugemal lõppes käik ja seal orus olid tuled ja inimeste ning hobuste warjud.

Gorman pööras tagasi.

„Röövlid walisid hea peidukoha", ütles ta Dshakso-

nile kui nad tagasi tulid. „Nad on kõik ettewaatuse abinõud tarwitusele wõtnud, kuid meie peame kuristikku pääsema kas mis tahes".

„Kuna ma lind ega kaljukits ei ole, ei tea ma tõesti, kuidas teie mõtlete seda korda saata. Räägitakse, wõib olla pääseda weel teiselt poolt, otse sissekäigu wastu, kuid kuidas saada sinna üles — see on küsimus".

„Wõib katsuda. Mina riskeerin".

„Mina teiega", ütles Dshakson.

„Tubli poiss!"

„Teie mõlemad murrate oma kaelad. Kuidas saate sinna otsa?"

„Ma arwan, ma ennist leidsin ühe külje, mis nii äkiline ei olnud", rääkis Gorman.

„Aga meie mis teeme?"

„Hoiate wäljapääsu kinni. Andke meile tund aega. Kui teie selle aja jooksul ei kuule paukusi kuristikus, siis tehke mis tahate, meie laul on siis läbi. Wõta parem saapad maha, Dshakson, sulle lähewad selle ronimise juures ka warbaküüned waja..."

Nad läksid. Ja wiimaks jõudsid nad weriseks kriimustud käte ja jalgadega üles kalju tipu ning hakkasid sealt allakäiku otsima. Kuristiku põhjas tule walgel nägid nad muinasjutulisi kiwide warje, wee läiget seiswas tiigis ning inimeste ja hobuste warje. Kuuldus hobuste hirnumine, üksikud lansed ja joobnud laul. Wiina näis olewat neil külluses ja see tegi neiu seisukoha hädaohtlikuks.

„Pidage meeles, kui ma Loud näen, lasen esimesena", ütles Dshakson.

„Lou lõi sind käsitsi wõitluses, aga tema ka haawas mu sõpra ja röövis tema pruudi. Mina õiendan temaga enne. Siin ei ole Dogi ja wähem kui ettewaatamatus maksab meie elu".

Seal leidsid nad allakäigud — Gorman ühe ja Dshakson teise.

„Lähme", sõnas Gorman, „kuid tea, et kui ükski kiwi sinu jalge alt kaob, oleme kadunud. Ma tahan neid

ärakohutada. Mine tea, mis nad miss Deksteriga teewad, kui hädaohtu märkawad. Kui sa enne alla saad, oota mind. Ole ettewaatlik. Säe nii, et me selle kiwi juures, näed, paremal pool tiigist, kokku saame. Ja waata, ära püssiga millegi taha kinni jäe..."

„Hea küll", tähendas Dshakson, weidi haawatudki neist paljudest nõuanneteist. Ta lasi kõhuli ja hakkas alla ronima. Pea kadus ta künka ääre taha.

Gorman leidis roopa, mida wesi kaljusse teinud ja libises seda mööda selja peal alla. Paar korda teel ettewaatlikult jalaga teed otsides oleks ta peaaegu allakukkunud, kiwide walingut enesega kaasa wiies.

Oli umbes juba nelikümmend minutit mööda läinud, kui ta alla jõudis. Peites end kiwide warju, hiilis ta kuni selle kiwini, mille nad Dshaksoniga lähtekohaks olid walinud.

Siit oli Gormanil kõik nagu peopesa peal näha. Röölwlid istusid tule ääres ja laulsid roppe laule. Korraga tuli pimedusest Lou ja käskis laulmist järele jätta.

„Mis, sa kardad oma daami pärast wõi?" küsis Sim. „Wäga kahju, Lou, wäga kahju... Las harjub... Aga miks sa teda meie eest peidad?.. Las tuleb siia, eks, poisid?"

Sim pööras seljaga Lou poole, et seltsimeestelt poolehoidu leida. Lou haaras wihas rewolwri wälja ja laskis. Sim kukkus surnult maha. Teised röölwlid kargasid püsti. Lou pööras rewolwri ka nende wastu.

Gorman laskis. Kuid enne kui ta jõudis triklit tõmmata, kõlas sissekäigus teine pauk. Kahupea andis märku. Gormani käsi wõpastas ja selle asemel, et kord ja jäädawalt kõik arwed Louga õiendada, laskis tal ainult kübara peast maha. Samal silmapilgul jooksis tema juure ka Dshakson ja nad astusid peiduurkast wälja.

„Käed üles!" karjus Gorman. Teie olete ümberpiiratud".

Sissekäigu kohal oli kange laskmine. Kuid sissepääsemine polnud kerge.

Röölwlid kogusid huniku peites pimeduses ükteise

seljataha. Tagumistest ridadest kuuldusid kaks pauku. Kuul purustas Gormani käikse ja riiwas käewart.

Lou lõi tule laiali ja röövlid hoidsid kiwide taga. Pimeduses kõlasid paugud ning kuulid põrkasid wastu kiwa. Gorman uskus, et ta haawas Loud, kuid mitte kardetawalt ja sellepärast jooksis Gorman talle järele. Kaks röövlid kukkusid ta eel ja siis weel üks. Kuid Gorman hoidis kuule. Korraga kadus Lou kuhugi. Dshaksoni ka ei olnud.

Kõik plaan kukkus läbi selle tõttu, et Lou Simi peale laskis, cow-boyd aga Gregoriga eesotsas pidasid seda pealetungimise märgiks.

Kuid kus oli neiu?

Laskmine sissekäigu juures läks waljemaks. Gorman oli kaheksa röövlit lugenud Lou juure arwamata. Weel kaks olid sissepääsu juures, kolm said surma. Lou haawata. Sim ka surma. Ja, wõib olla, Dshakson laskis ka mõned... Gorman hoidis warju ja laadis rewolwrisi.

Paugud waikisid silmapilguks ja kostsid siis uue jõuga juba lähemal. Cow-boyd Gregoriga eesotsas tungisid sisse.

Korraga kadus pimedus. Kuu tõusis ida kaljuseina tagant ja ajas pimeduse nurka ja urgastesse. Gorman jäi walguse kätte. Teiselt poolt pimedusest kuuldus hüüe, keegi kumardas kiwi taha ja püssi raud läikis...

Korraga käisid kaks pauku... Wälkusid kaks tuld...

Gorman wõitis silmapilgu. Tema kuul lendas wastasele just otsaette ja surnud Lou weeres Gormani jalge ette ning tema kokkukiskund nägu waatas otse kuu peale.

Lahing ei kestnud enam kaua. Röövlipesal oli lõpp.

Cow-boyd kogusid ja hakkasid kuuwalgel kaotusi lugema. Röövlitest oli surmasaanud wiis, neli haawatud raskesti ja kaks kergelt. Kahupea oli enese alla annud.

Gorman waatas ringi. Ühes seinas oli kõrgel wäike koobas. Ta ronis sinna ja leidis, mis otsis. Käsist ja jalust kinni seotud ning rätik suu's istus põrandal Sally Dekster.

Gorman tõstis wangi üles ja päästis lahti. Neiu toetas end tema najale keeletult ja Gorman kandis ta kätel alla.

„Ma tean, et te tulete esimesena," ütles neiu wiimaks sosinal. „Ma hüüdsin teid waimus kõik see aeg ja palusin. Ning teie tulite."

Neiu nägu ulatus Gormani näo ligi nagu tahaks ta tänuks anda musu põlewailt huultelt.

„Arusaadaw, et mina," rääkis Gorman rahulikult. „Dshim Marsden ei saanud tulla ja siis tulin mina tema eest."

„Dshim Marsden ... Teie muust ei mõtlegi kui temast."

„Enam kui kellegist muust. Ma läheks kas või põrgu, et tuua tagasi Dshimile armast neidu ... Ja ma usun, ta teeks seda ka minu heaks . . ."

Neiu waatas küsiwalt.

„Teie heaks ... armastate teie kedagi?"

Gorman pigistas silmapilguks silmad. Ta elas läbi raske wõitluse — wõitluse iseenesega.

„Jah, armastan," ütles ta siis tasa. „Armastan ... oma naist."

„Olete naisemees?"

Gorman ei kannatanud pilku wälja ja noogutas peaga.

„Lähme," ütles neiu tasa. „Wiige mind ... Dshimi juure ..."

Nädal hiljem sõitis Gorman jälle omal Neegril Dogist läbi. Tuul keerutas tolmu mööda uulitsaid, kuid ei lendanud kellegi kübar mööda kõnniteed ega astunud poest wälja pruunijuukseline iludus. Ja linnast läbi rohtlaande jõudes peatas Gorman ja neelas ahnelt wärsket õhku.

„Jah, Neeger," pööras ta oma hobuse poole. „Nii sina kui mina oleme laulatud — laulatud selle suure, laia rohtlaane wabadusega ... Ja sellepärast ma usun, et me wist enam kunagi siia tagasi ei tule. Ei Dogi, ei Dshimi juure, ei Ringi „D" . . .

Ja Neeger täitsa, oma peremehest arusaades hakkas parajat galoppi jooksma, wiies Gormani keset rohtlaani, kus meesterahwas wõib unistada naisterahwast, kuid harwa teda leida . . .